

naš tednik

LETO XXXIII. — Številka 41 8. oktobra 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Premiera lutkarjev
KDZ

stran 4

75-letnica
SPD „Dobrač“

stran 6

Občni zbor DSG Sele

stran 8

Protest koroških Slovencev

V torek sta se nahajala na Dunaju predsednika obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev NSKS in ZSO, dr. Matevž Grilc in dr. Franci Zwitter. Ob tej priliki je prišlo do razgovora s sekcijским vodjem pri uradu zveznega kancelerja, dr. Adamovichem. Oba predsednika sta izrekla v imenu slovenske narodne skupnosti na Koroškem oster protest proti postopanju velikovškega župana in občinskega odbora, ki sta zabranila Krščanski kulturni zvezi izvedbo „Revije mladinskih zborov“ v občinski kulturni dvorani v Velikovcu. Izrazila sta mnenje, da tako postopanje ni udarec le proti slovenski narodni skupnosti, ampak tudi proti sožitju obeh narodov, demokratični Avstriji in dobrimi odnosi med narodi v svetu. Dr. Adamovich je obljubil, da bo posredoval ogorčen protest zveznemu kancelerju. Predsednika organizacij pa sta tudi zahtevala, da se končno nadaljujejo pogovori o odprtih vprašanih slovenske narodne skupnosti, predvsem po operativnem koledarju.

O trenutnem položaju koroških Slovencev in predvsem o velikovski odločitvi pa sta dr. Grilc in dr. Zwitter informirala tudi jugoslovansko ambasado na Dunaju. Razgovora s svetnikom Ribico, ki trenutno vodi posle ambasade, se je udeležil tudi konzul SFRJ v Celovcu Alfons Naberžnik. Predsednika sta izrazila globoko zaskrbljenost manjšine nad najnovejšim razvojem na Koroškem.

Predsednik NSKS dr. Matevž Grilc je podal k velikovski odločitvi naslednjo izjavo:

„Prepoved nastopa otroških in mladinskih zborov v osrčju okraja z najmočnejšim deležem slovenskega prebivalstva, je izraz intolerance, šovinizma in zaslepljenosti, je diskriminacija, ki jo v podobnih oblikah skoraj več ne najdemo v Evropi in svetu. Ob tem dejstvu postanejo popolnoma neresne besede avstrijskih in koroških politikov o mirnem sožitju in o popolnoma pomirjenem položaju na Koroškem, kakor se je izrazil pred dnevi deželni glavar Wagner na Dunaju. Koroška FPÖ je v tej zvezi razširjala stališča, ki spominjajo na čase najhujše gonje proti Slovincem, češ da je le tisti domovini zvest, ki nastopa proti slovenskemu narodu na Koroškem. Sklicevanje na tristrankarski sporazum in pogojevanje s sosveti, pomeni nevarno zaostroitev na Koroškem. Ta razvoj pa dokazuje ponovno dejstvo, da tristrankarski spora-

zum ne more biti v stanu pozitivno usmerjati koroško vprašanje, kaj šele ga rešiti. Garantira namreč le, da se sme v vprašanju slovenske narodne skupnosti zgoditi le to, kar dovoljuje FPÖ in s tem koroški Heimatdienst. Mi se ne moremo in se s tem dejstvom ne bomo spoprijaznili. Naša naloga bo zato, da podvzamemo ustrezne akcije in ukrepe, s katerimi bomo avstrijski in mednarodni javnosti pokazali, da je rešitev našega vprašanja slej ko prej odprta. Pet let je namreč od tega, odkar je bil sklenjen zakon o narodnih skupinah, ki ga koroški Slovenci slej ko prej odklanjamo. V teh petih letih kljub številnim razgovorom s koroškimi in avstrijskimi oblastmi ni prišlo do konkretnih rezultatov, ker pač takih tristrankarski sporazum očitno ne dovoljuje. Ob zadnjih dogodkih v Velikovcu pa moramo koroški Slovenci pribiti, da tudi naša potrpežljivost ni brezmejna.“

Pogovor o manjšinskem šolstvu

V ponedeljek, 5. oktobra 1981, je imela predsednica Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo v SR Sloveniji Majda Poljanšek na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu predavanje o usmerjenem izobraževanju, torej o aktualni šolski reformi v Sloveniji. Visokega gosta — predavateljico sta pozdravila dvorni svetnik dr. Valentin Inzko in imenu poslovodečega predsednika deželnega šolskega sveta za Koroško K. Kircherja in ravnatelja gimnazije dr. Reginalda Vospornika.

Popoldne sta se sestali predsednica in njena spremljevalka strokovna svetnica Milena Markič tudi z zastopniki obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev. Nezadovoljivo situacijo na področju manjšinskega šolstva na Koroškem sta najprej prikazala ravnatelj Slovenskega znanstvenega inštituta dr. Avgustin Malle in član predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev Karel Smolle. V tej zvezi sta predvsem opozorila na hudo zapostavljanje slovenskih otrok v predšolski vzgoji, ker razen treh privatnih na Koroškem ni dvojezičnih otroških vrtcev. S tem pa imajo otroci povsem pomanjkljivo izhodišče za nadaljnje jezikovno izobraževanje v šoli. To in sploh šolsko vprašanje, da je treba videti v povezavi z družbeno realnostjo in

Predsednik dr. Matevž Grilc: „Prepoved nastopa otroških in mladinskih zborov je izraz intolerance, šovinizma in je diskriminacija.“

politiko na Koroškem. Prav glede tega sta predstavnici šolske oblasti v Sloveniji menili, da je največja razlika med Koroško in Slovenijo ta, da na Koroškem ni tiste celovite podpore s strani večinskega naroda, kar pomeni bistveno drugačno izhodišče za reševanje problemov manjšinskega šolstva. Kakor je bilo povedano, bodo v Sloveniji v kratkem sprejeli zakon, ki bo manjšinam zagotovil — poleg že veljavnih — še posebne pravice in večini nalagal odgovornost, da se uči jezika manjšine.

Ravnatelj Franc Kukovica iz Žitare vasi, ki se je tudi udeležil pogovora, je kot šolnik podal objektivno sliko dvojezične šolske prakse, in nazorno obrazložil posledice in izvedbo tistih zakonov in predpisov, ki jih oblasti dostikrat imajo za vzorne.

Ker primanjkuje slovenski skupnosti na Koroškem prav glede šolstva primerne kadrarske, sredstev in informacij, je bilo ob koncu pogovora poudarjeno na obeh straneh, da bo treba bolj koristiti vse možnosti sodelovanja pristojnih ustanov koroških Slovencev in republike Slovenije in da razne oblike uradnega sodelovanja ter redni stiki med šolskimi oblastmi in ustanovami Slovenije in Koroške lahko veliko koristijo, če upoštevajo interese in težnje manjšine.

Sadat umorjen

Egiptovski predsednik Anvar el Sadat je v torek bil med vojaško parado v spomin zadnji vojni med Izraelom in Egiptom ustreljen. Sadat je bil leta 1952 v skupini častnikov, ki je pod vodstvom prejšnjega predsednika Nasserja strmoglavila kralja Faruka. Po Nasserjevi smrti leta 1970 je postal predsednik. Leta 1977, torej štiri leta po vojni z Izraelom, je Sadat šel v Jeruzalem, kar je začetek mirovnega procesa med Izraelom in Egiptom, nakopal pa si je zaradi tega smrtno sovražnike med svojimi arabskimi brati. Leta 1978 je v Camp Davidu sklenil z izraelskim predsednikom Beginom važne politične dogovore, leta 1979 pa sledi sklenitev miru med Egiptom in Izraelom. Sadat je dal politični azil bivšemu perzijskemu šahu, ki je v Egiptu tudi pokopan. Zadnje čase pa je

Sadat imel hude težave z notranjo opozicijo in je zaradi tega pustil zapreti nad 1500 ljudi.

Vsekakor je bil Sadat stabilizacijski faktor na Bližnjem Vzhodu. Kakšen bo razvoj v tej politično najbolj vetrovni pokrajini sveta, še nihče ne ve. Znano pa je, da je Sadatov namestnik Mubarak obljubil, da bo hodil po njegovi poti.

Izjava Krščanske kulturne zveze k dogodkom v Velikovcu

Krščanska kulturna zveza je z ogorčenjem sprejela novico, da je župan mestne občine Velikovec ponovno izbil njeno prošnjo, da bi lahko gostovali mladinski zbori v posebni reviji dne 15. novembra 1981 v dvorani Mestne hiše. Revija, ki jo je treba videti v neposredni notranji zvezi z avstrijskim državnim praznikom ob 26. oktobru, bi bila zunanji izraz globoke pripravljenosti slovenskih kulturnih ustvarjalcev, ki se trudijo prav v smislu zgodovinskega izročila osvobodene Avstrije za boljše razumevanje in prijateljstvo med obema narodoma na Koroškem. Iz tega razloga je še toliko bolj boleče, da odgovorni v Velikovcu niso spoznali signalov naprednega časa in prej ko slej vztrajajo na pozicijah, ki po objektivni sodbi ne ustrezajo demokratičnemu, širokogrudnemu mišljenju pretežnega dela avstrijskega prebivalstva. To nam tudi potrjuje zadržanje predvsem tistih politikov, ki so prevzeli častno pokroviteljstvo nad to revijo, preko tega pa izpričujejo isto mnenje nešteti publicistični zapiski, iz katerih je bilo nedvoumno razbrati, da je bila tokratna odločitev župana Paulaka, prav zaradi tega, ker bi lahko bila pozitivna rešitev tega vprašanja pomemben ko-

rak v smislu zblíževanja obeh koroških narodov, gotovo napačna.

V nič manj odločni obliki pa je treba tudi zavračati vsakršen poskus, da bi nas koroške Slovence ločili v dva tabora, v tako imenovane „nezveste“, in s tem protiavtstrijske elemente in v „zveste“, in s tem Avstriji naklonjene Slovence — kot je bilo v preteklih dneh o tem toliko nepotrebnega govora. Izjavljamo, da pri vprašanju, če Slovenci nekoč sploh lahko nastopajo v velikovski Mestni hiši v okviru kulturnih prireditvev, takšne klasifikacije nedvoumno odklanjamo, ker ne služijo konstruktivni rešitvi, marveč le zameglitvi zelo jasno postavljenega vprašanja in s tem k nastanku njene problematizacije.

Vsekakor pa bi Krščanska kulturna zveza ne hotela zamuditi prilike, da se ob tej priliki in na tem mestu iskreno zahvaljuje za vse prejele solidarnostne izjave in za vso dobronamerno podporo, katere je bila v sklopu z dogodki v Velikovcu presenetljivo močno deležna. Končno naj še izrečemo naše prepričanje, da mora priti slej ko prej do pozitivne rešitve tega vprašanja, namreč spričo dejstva, da je vsa avstrijska javnost odločitev župana Paulaka v doslej najbolj kritični obliki sprejela.

Resolucija

sprejeta na seminarju Slovenske prosvetne zveze, dne 4. oktobra 1981

Udeleženci seminarja odborikov slovenskih prosvetnih društev, ki so včlanjena v Slovensko prosvetno zvezo, z zaskrbljenostjo in ogorčenjem spremljamo dogodke v velikovski občini.

Mladi pripadniki slovenske narodne skupnosti na Koroškem v mestni dvorani, katera naj bi bila javna in za vsakogar dostopna, ne smejo nastopiti s slovensko pesmijo in besedo na prireditvi, ki jo prireja Krščanska kulturna zveza in za katero je prevzel pokroviteljstvo sam vicekancler republike Avstrije. Zadržanje odgovornih je primer diskriminacije in ustvarja apartheid v deželi, ki se rada prikazuje kot tako zelo demokratična in svetovljanska.

Že mlad človek mora trpeti očitno zapostavljanje, kar se bo

moralo odražati tudi pri njegovem nadaljnjem osebnem razvoju. Kako naj ob takem postopanju končno pride do medsebojnega razumevanja sosedov v deželi, nam je sploh nejasno. Obračamo pa se tudi proti deljenju koroških Slovencev na dobre in nezanesljive državljane.

Zahtevamo, da velikovski župan prekliče svojo odločitev in da v smislu člena 7 avstrijske državne pogodbe, ki v prvem odstavku avstrijskim državljanom slovenske manjšine na Koroškem zagotavlja iste pravice pod enakimi pogoji kakor vsem drugim avstrijskim državljanom, tako kot drugim narodom tudi sodeželanom slovenskega jezika da na razpolago velikovsko mestno dvorano.

Dobimo se na Oktobrskem taboru na Radišah

Hočemo še naprej kmetovati!

Program Skupnosti južnokoroških kmetov

V naslednjih številkah Našega tednika bomo predstavili program Skupnosti južnokoroških kmetov, kot so ga njeni delegati potrdili na zborovanju na Radišah. Program je sad sodelovanja med kmeti in SJK — kmetje so težnje in predloge povedali v diskusijah in osebnih razgovorih, SJK pa jih je sprejela v program. Zatorej je program Skupnosti južnokoroških kmetov dejansko kmečki program. Skupnost južnokoroških kmetov bo svoj program mogla v Kmetijski zbornici zastopati in realizirati, ne da bi bila vezana na kakršnokoli stranko.

Uvod:

Razvoj celotnega gospodarstva omogoča naraščanje dohodka na vseh območjih ljudskega gospodarstva. S tem seveda rastejo tudi zahteve kmetov po višjem dohodku. Teh zahtev po višjem dohodku danes v zapostavljenih legah oz. pri majhni površini ni več možno doseči s primerno poljedelsko produkcijo. Manjkajoča velikost kmetije ali dejstvo, da neugodna lega ne dopusti ugodne tehnologije, sta vzrok, da ostane obseg produkcije sorazmerno majhen. Majhna produkcijska količina pa ne more prinesiti družini primerne dohodka, če je mogoče producirati samo z visokimi stroški in prodajati po nizkih cenah.

Te okoliščine silijo številne kmete, da si iščejo dodatno zaposlitev. Ta zaposlitev je pretežno težko telesno delo z nizkim zaslužkom. Kmet postane v prvi vrsti delojemalec, zraven pa še kmetuje. Najbolj pa nastrada pri teh kombinacijah kmetica. Če pa ta kmet ne najde možnosti zaslužka izven kmetije, je eksistenca njegovega obrata kot gospodarska osnova kmečke družine ogrožena.

Strma in gorata področja postavljajo razvoju kmetijske tehnike meje. Prav tako postavlja malim kmetom nizki dohodek meje pri nakupovanju nove tehnologije. Tehnični napredek pospešuje torej koncentracijo pridelovanja v po-

dročjih, ki so po ravni in tehniki ustrežni legi ugodna.

Enotna politika cen daje prednost velikim kmetijam z ugodno lego in oškoduje male in gorske kmete. Pri danes veljavni politiki cen in dohodkov pomeni vsako povišanje kmečkih proizvodov (izvzemši les) povečanje dohodkovne razlike med kmetovalci: Čim večji je kmet, tem več prisluži, čim manjši je kmet, tem manj prisluži. Ta disparitetni pritisk najbolj občutijo kmetje v ekstremnih legah.

Zato bodo potrebni čim prej dopolnilni ukrepi regionalne gospodarske politike, da se zagotovi v interesu celotne družbe obstoj vsem, ki danes že kmetujejo.

Racionalizirano obdelovanje tal omogoča sicer najvišje dobičke, privede pa do monokultur s stopnjenjem uporabe kemikalij. Tak industrijski način agrarnega gospodarjenja se ne ozira na pokrajino in naravno rodovitnost tal kot življenjsko osnovo poznejših generacij.

Vsi ukrepi bodoče agrarne politike morajo služiti odpravi razlik dohodka za isto opravljeno delo v okviru kmetijstva!

Dosedanji agrarni pospeševalni program omogoča privilegiranje posameznih obratov. S tem so se razlike pri kmetijskih dohodkih zaradi različnih produkcijskih pogojev močno povečale. Zato so nujno potrebni zakonski ukrepi, ki ščitijo kmete pred oblastiteljnostjo veleproducentov.

Cilj agrarne politike ne sme biti samo zadostna količina prehrane

za prebivalstvo. Prehrana se mora pridelati na kmetijah, katerim se s tem zagotovi dolgoročni obstoj.

Hočemo cene, ki nam jamčijo zadostno plačo za naše delo, in sprejemljive delovne pogoje!

V svoje pridelke vložijo kmet vse svoje znanje in delo. Njegovo dejavnost je možno oceniti in poplačati samo s primernim dohodkom za njegovo pridelovanje.

Zahtevamo pravično razdelitev subvencij in boljše informacije o koriščenju le-teh. Do sedaj je subvencioniranje pripeljalo prej do opuščanja kmetij in ne do osiguranja kmetovalcev. Upravičenost koriščenja subvencij sme biti odvisna samo od donosa kmetij in težavnih con, ne pa od investicijske višine.

Če namreč država na eni strani porast cen za osnovno prehrano masivno zadržuje in jih drži v prid celotnemu prebivalstvu zelo nizko, mora kmetijstvu s posebnim dotokom denarja izenačiti vrzel, ki nastaja med dohodkom in močnim porastom cen za kmetijsko tehnologijo, gnojila in prevozne stroške.

Oblika direktnega dotoka mora biti razdeljena po različnih kriterijih:

- 1) po velikosti obrata
- 2) po za obrat potrebnih delovnih močeh
- 3) po donosu kmetije
- 4) po težavnih conah
- 5) po vrsti živine.

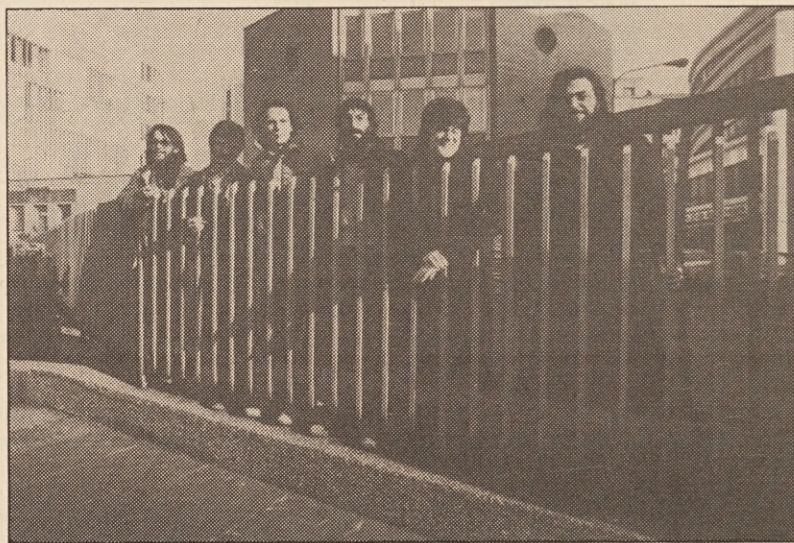
Na vsak način mora biti ta dotok tako visok, da pride kmetovalec vključno vseh dajatev, vseh varovalnim in iste zdravstvene oskrbe do povprečnega delavskega dohodka.

Volitve v Kmetijsko zbornico

Od 8. do 18. oktobra 1981 imate na občini možnost vpogleda v volilni seznam in tudi možnost ugovora, če niste vpisani, čeprav imate volilno pravico, oz. če je kdo vpisan, ki nima volilne pravice. Nujno se pozanimajte!

OKTOBERARENA OKTOBRSKI TABOR

Skupina ZOT & Andrea Maffei

Pravzaprav bi lahko rekli, da sta to dve skupini, čeprav pri drugi igrajo tudi muzikanti prve. Razlika pa je vsekakor; namreč v načinu in vsebini glasbe. Pri prvi skupini Benno Simma (na sliki prvi z leve) v nemščini poje lastne in druge pesmi, ki prikazujejo južnotirolsko dejanskost z druge strani, z glasbene strani pa gre za sodobno glasbo. Andrea Maffei (na sliki tretji z leve) pa v tradiciji italijanskih kantavtorjev poje italijanske šansone, ki tematsko niso povezani z južnotirolskim problemom. Vsekakor nam bosta obe skupini (z deloma enako glasbeno zasedbo) z glasbenimi sredstvi predložili na eni strani družbeno vzdušje na Južnem Tirolskem, po drugi strani pa sodobne tokove v italijanski napredni glasbi.

Dobimo se na Radišah!

V soboto, 10. oktobra 1981, ob 14.30 uri v Kulturnem domu.

Nastopajo:

- Emil & Co. — skrbel bo za začetno ogrevanje
- zbor domačega prosvetnega društva Radiše s slovenskimi narodnimi
- Maja Haderlap — bere svoje pesmi
- Firlefanz & Dillettanz — se zabavata z neko domovinsko organizacijo
- Mario & Co. — rock skupina Romov iz St. Pöltena
- Godele Decken & Roman Verdel pojeta ljudske pesmi od vsepovsod
- Fratt & Schacherreiter prodajata mešano kabaretno blago

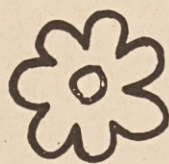
● skupina ZOT & Andrea Maffei s skupino — prvi predstavljajo drugo plat Južne Tirolske, drugi pa poje italijanske šansone

● Koroški partizanski pevski zbor — z borbenimi pesmimi raznih narodov.

Konec prireditve okoli 19. ure. Ob 13.30 uri vozi poštni avtobus iz Celovca. Za nazaj bomo ob potrebi organizirali prevozno službo.

Tej izdaji prilagamo položnico Oktobrskega tabora. Ker je prireditev odvisna tudi od vašega prostovoljnega prispevka, vas vabimo in prosimo, da se položnic s pridom poslužujete! Številka računa 3047 pri Posojilnici Celovec.

TEDNIKOV KOMENTAR

Oktobrski tabor

PRIPRAVLJALNI ODBOR OT/OA

TEDNIKOV KOMENTAR

Letošnji Oktobrski tabor, peti po vrsti (in petič po vrsti bo v znaku dvojezičnosti in solidarnega sodelovanja pripadnikov obeh narodnosti) sovpada s peto obletnico treh dogodkov, ki bodo v avstrijskih analih zapisani kot izrazit primer protimanjšinske politike in ki so vsi trije izraz ene in iste linije: pet let je preteklo od sprejetja sedmojuljske zakonodaje, „zakona o narodnih skupinah“, ki je pravzaprav zakon proti narodnim skupinam; pet let je minilo od ugotavljanja manjšine, ki naj bi manjšine potisnilo ob zid in jim

pokazalo, kdo je gospodar v hiši; in pet let je stara enotna fronta vseh protimanjšinskih sil na Koroškem in Avstriji, imenovana „tristrankarski sporazum“.

Ta „fronta zavračanja“ vsake izpolnitve manjšinskih pravic, ki je hkrati politična osnova sedmojuljske zakonodaje, temelji kot vsaka enotna fronta na nekem skupnem imenovalcu. In ta skupni imenovalec avstrijske in koroške (proti)manjšinske politike še vedno določa najmanjši, vendar tudi najagresivnejši partner tega nesvetega pakta: svo-

bodnjaška stranka. In prav ta stranka tudi najbolj izsiljuje s sosveti, kar je hkrati najboljša karakterizacija tega alibi foruma.

V teh petih letih pa je bilo tudi opaziti, da vlogo glavne protislovenske sile tudi navzven bolj in bolj prevzema ta tristrankarska megalomanija. Tako kar zadeva splošno manjšinsko politiko, pa tudi glede vsakoletnega viška protislovenske gonje, glede obletnice plebiscita. Ob tej vsakoletni protimanjšinski mobilizaciji skuša Oktobrski tabor ustvariti protitež uradni in poluradni politiki in pokazati, da je na demokratični osnovi še kako možno plodno sodelovanje pripadnikov obeh narodnosti v deželi. V podporo prizadevanjem obeh osrednjih slovenskih organizacij je skušal sprožiti nekaj iniciativ, od same prireditve kot take preko razglabljanja o konceptih za dvojezičnost do, recimo, pobud pri sindikalni organizaciji. Letos bo skušal konkretizirati eno od iniciativ, ki so bile formulirane v lanskii publikaciji

Oktobrskega tabora, in se posvetiti nekaterim vprašanjem dvojezičnosti v šoli. Hkrati pa hoče opozoriti na politične učinke tristrankarskega pakta, ki s stalnim odlaganjem in neizpolnjevanjem določil državne pogodbe pomeni že nekakšno pritajeno „endlösung“ slovenskega vprašanja.

Ne samo, da s tem paktom skušajo poriniti v politični offside, to izrinjanje spremljajo tudi konkretni ukrepi. Sicer je res, da so začeli z abiturientskim tečajem na trgovski akademiji, vendar je prvič nevarnost, da bo to ostal večer avstrijski provizorij in ne prvi korak h kompletni trgovski akademiji, drugič pa s poskusi okrnjevanja dvojezičnega šolstva skušajo vsemu srednjemu in višjemu šolstvu vzeti osnovo. Zato bo treba pozorno spremljati vse ukrepe na tem področju — tudi Oktobrski tabor bo skušal svoje prispevati k temu — in se jim pravočasno postaviti po robu. Da se ne bo pakt treh strank prelevil v „dokončno rešitev“.

Ali spet?

„Krop Pepe, Logar, Kulmež = Schweinstschuschen, alles Jugoslawen“, to so do sedaj neznan zlikovci namazali na starosuško majarj. Politični netilci prepira in zdrahe na Suhi nočejo spoznati, da je Koroška domovina dveh narodov — Slovencev in nemškogovorečih. Vsakokrat okoli 10. oktobra jih očitno prime „domovinska“ psihoza. Spominjamo se še zločinske mazaške akcije na dobrolsko Posojilnici, ko so ljudje istega nacionalističnega in rasističnega duha napleskali „Tschuschen raus“. Suški zločinski in politični osebni napad na pripadnike naše narodne skupnosti, ki se zmeraj in vsepovsod zavzamejo za mir in prijateljstvo med obema narodoma, pa obuja spomine na proskripcijske liste, po katerih so nacisti in domaći koroški izdajalci izseljevali pred skoraj 40 leti koroške Slovence. Zato zahtevamo, da varnostne oblasti nemudoma izsledijo tako storilce kot tudi mrčnjaške sile, ki za tem napadom stojijo. To zahteva varnost Slovencev in to bo služilo tudi odnosu med obema narodoma na Koroškem.

Tinjski Dom, kraj izobraževanja in prijateljstva

V četrtek, 1. oktobra, je celovski škof Köstner blagoslovil in tako slavnostno predal svojemu namenu renovirani in povečani Dom duhovnih vaj v Tinjah.

Dom duhovnih vaj, last Sodalitete, je enostavno bil premajhen, da bi še naprej mogel v polni meri odgovarjati vsem zahtevam in potrebščinam sodobnega centra izobraževanja, premišljevanja, raznih tečajev in srečanj. Zato so se odgovorni v Sodaliteti, predvsem pa rektor Doma, Jože Kopeinig, odločili, da ga bodo razširili.

Načrt je uspel, kajti Dom je danes obenem predavalni in pogovorni center, hotel in kulturno poslopje, prostor meditacije in mladinskih srečanj.

Tinjski Dom je bil v četrtek na novo odprt — ob 75-letnici združenja slovenskih duhovnikov v Sodaliteti. Ker je bil v tedanji dobi duhovnik skoraj edini slovenski izobraženec na Koroškem, je moral poleg svojega duhovniškega poslanstva vršiti še mnogo drugih nalog — kot kmetovalec, politično-gospodarski funkcionar, pobudnik kulturnih ustanov in društev. Zato so duhovniki, združeni v Sodaliteti, poleg duhovnih vaj nudili tudi predavanja z gospodarsko in politično tematiko.

Med obema vojnama je Sodaliteta imela na Koroškem več središč, kjer so bili tečaji. Središča so bila v Melvičah na Zilji, v Šentjakobu v Rožu, Šentjanžu in Šmarjeti, v Tinjah in še drugod. Posebno Tinje, kjer je proštija, so bile prostorsko in geografsko idealen kraj. Ležijo v osrčju Podjune, hkrati pa so lahko dosegljive za Rožana in Ziljana, ker poteka v bližini železnica.

Velik pobudnik tečajev in izobraževalnih srečanj je bil pokojni prelat dr. Rudolf Blüml, ki je tudi ustanovitelj slovenskega dušnopastirskega urada, pobudnik Nedelje.

Prav Blüml je po drugi svetovni vojni poživil idejo duhovnih središč. Tako je v prostorih proštije bila po vojni slovenska kmetijska šola, tam so bili razni tečaji za kmečko in podeželsko mladino. Uspelo mu je, da je razširil tinjski izobraževalni center. Tedaj je pokojni Lojze Kuhar, brat Prežihovega Voranca, v svoji oporoki prepustil celovškemu škofu vsoto denarja, ki jo je ta izročil prelatu Blümlu, on pa je denar uporabil za izgradnjo Doma v Tinjah. Na temeljih proštiješkega konjskega hleva je zrasel stari del tinjskega Doma. Blüml je odkupil tudi zemljišče, tako da je sedaj Dom ločen od proštije.

Dom v Tinjah je kmalu prerasel tako krajevne kot tudi programske meje. Ljudje iz vseh koncev Koroške, Avstrije in Slovenije so obiskovali v Tinjah tečaje; različne slovenske in nemške ustanove so v Tinjah prirejale tečaje. Naj naštejemo samo nekaj znanih tinjskih predavateljev: sedanji ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar, pomožni mariborski škof dr. Vekoslav Grmič, pokojni profesor dr. Truhlar, psiholog dr. Trstenjak in drugi. Tinjski Dom je začel organizirati dopustniške dneve za naše kmetice in kmete, tu so našli oddih gostje iz vseh koncev sveta. Dr. Werner Berg se je v Tinjah tako dobro počutil, da je bil večkratni gost Doma. Dom sam mu je postavil spomenik, ko ga je sprejel v cikel svoje galerije.

Dom je postal pretesen, pa tudi gradbeno ni več odgovorjal

vsem potrebam. Zato je Sodaliteta sklenila, da ga poveča in uredi po sodobnih kriterijih.

Po dolgi pogovori je prevzel izdelavo načrta dipl. ing. Harald Omansiek iz Celovca, pomagal pa mu je mag. Klein-dienst.

Predsednik Sodalitete, č. g. Avguštin Čebul

Podreti so morali precejšen del stare stavbe. Sedanji Dom je šestnadstropna hiša s tremi dvoranami, moderno kuhinjo, meditacijsko sobo. Nad vhodom je kapelica. Do štiri različnih tečajev lahko istočasno poteka v Domu, ki poleg tega nudi 100 ljudem udobno prenočišče. V veliki dvorani, ki mora biti predavalnica, kulturna dvorana, prostor za otroške skupine in še mnogo več, je v četrtek po

Slavnostna dvorana je bila polna

blagoslovitvi potekal slavnostni spored ob odprtju.

Slavnostno odprtje Doma je prevzel celovski škof dr. Jožef Köstner. Dom je že prej vabil duhovnike na duhovne vaje, ki jih je vodil prof. Böhm iz Ljubljane.

V četrtek, kot zaključek duhovnih vaj in v spomin na 75-letnico Sodalitete in kot začetek obratovanja obnovljenega in povečanega Doma pa je bila blagoslovitev in s tem odprtje Doma.

Škof dr. Köstner je v svojem nagovoru dejal, da ljudje v današnjem času hrepenijo po duhovnih vrednotah. Izrazil je svoje prepričanje in veselje, da bo

ta Dom hiša srečanja med obema narodoma na Koroškem. Menil je, da bo ta kraj pripomogel k boljšemu medsebojnemu odnosu, odnosu, ki ga politika dostikrat ne more ustvariti. Nato se je zahvalil Sodaliteti, posebno tinjskemu rektorju Jožetu Kopeinigu, v svojo zahvalo je vključil pokojnega Lojzija Kuharja in prelata Blümla, ki sta pričela uresničevati tinjski center.

Pri maši in v dvorani je prepeval zbor duhovnikov, ki ga vodi prof. Jože Ropitz.

Kapelica skoraj ni mogla sprejeti vseh. Središče kapelice, oltar, krasi velik T (grški tau) v krogu. Kot je dejal rektor Kopei-

Rektor Jože Kopeinig pozdravlja

nig, je to znak križa, znak neskončnosti in božje ljubezni, hkrati pa tudi znak za Tinje/Tainach. Korenine, ki so pognale globoko v zemljo, naj nosijo močno drevo in obrodijo bogate sadove.

V veliki dvorani Doma je bil potem kulturni program. Rektor Kopeinig je najprej vse prav prisrčno pozdravil in v svojem govoru je podkrepil poslanstvo Doma — središče v tem kraju

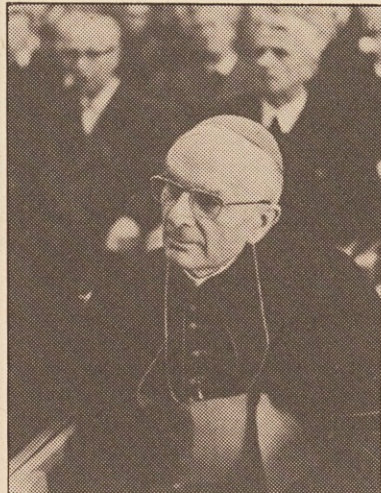
Koroške, ki izžareva v ves slovenski prostor, pa tudi v nemško govoreči del Koroške.

Kopeinig je v svojem govoru dejal: „Brižinski spomeniki, Gospa Sveta, knežji kamen in vodski prestol so zgovorni temelji in simboli naše krščanske in slovenske bitnosti, našega izročila iz roda v rod do današnjega dne in v nadaljnjo bodočnost, ki jo moramo sami kovati, da nam ne bo temna usoda, ampak kljub marsikaterim stiskam zmerno in krščansko optimistična. Katoliški Dom v Tinjah se vključuje v prizadevanja, da bomo tudi danes še gojili istega duha, isto notranjo

Škof dr. Jožef Köstner je blagoslovil Dom. Od leve na desno: g. Avguštin Čebul, rektor Jože Kopeinig, Tomaž Holmar, škof Köstner, kancler Mihi Kristof, msgr. kanonik Filip Millionig.

misel in srčno kulturo, isto versko in svetno omiko, isto spoštovanje do verskih in narodnih svetinj, kakor je izpovedal in nam naročil škof Anton Martin Slomšek v svoji duhovni oporoki: Vera bodi vam luč, ma-

Celovski škof dr. Jožef Köstner

terin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike. In prav tako so nam svete besede velikega Cankarja „Mati, Domovina, Bog“, ker vidimo v njih zaobseženo tudi naše poslanstvo in našo odgovornost za prihodnost.“

Prisrčno se je zahvalil vsem: škofu, sobratom-duhovnikom in vsem tistim in neznanim pomočnikom Doma v Tinjah.

Lovro Kaselj je v svojem slavnostnem govoru omenil, da je zgradba tinjske proštije celo cesarja Franca Jožefa prevzela in si jo je ogledal. Že tinjska proštija je bila prostor izobraževanja, srečanja, duhovnih vaj in strokovnega obveščanja Slovencev. Sedaj je to nalogo prevzel Dom v Tinjah. Dejal je, da je to versko-kulturna samopomoč koroških Slovencev. Tega Doma naj se vsi poslužujejo, ostati pa mora ta Dom naš Dom, ki naj nikoli ne pade v roke ljudem ali ustanovam, katerim po svojem značuje in svoji zamisli ni namenjen. Nato je Kaselj načel nekaj temeljnih razmišljanj o kulturi in njeni nalogi, vrednoti.

Predsednik Sodalitete, župnik Avguštin Čebul je odprtje Doma povezal s 75-letnico Sodalitete in rekel, da je za Sodaliteto bila bratska skupnost Dom. Urejevali in krepiti bratsko skupnost, k temu naj pomaga tinjski Dom. Na svoj, hudomušen način je izrekel obema Jožefoma, tinjskemu rektorju Kopeinigu in celovškemu škofu Jožefu zahvalo za angažma in trud.

Arhitekt, dipl. inž. Omansiek je razložil zgradbo: kako je sezidana, katerim namenom lahko služi in kaj se iz nje „da vse narediti“.

Kot že omenjeno, bo tinjski Dom imel svojo stalno galerijo. V veliki avli visi slika umetnika

Rapotca, slike Wernerja Berga imajo svoj spoštljivi prostor. Trenutno so razstavljene slike, narejene na sveškem slikarskem tednu. — Umetniški center Doma pa je vsekakor kapelica, umetnine prof. Franca Gor-

Župnik Lovro Kaselj je bil slavnostni govornik

šeta, kot križev pot, kip Matere božje in veliki križ, stenski tepih in pa grafično obdelane ploščice umetnice Barbare Mösenederjeve. Kdor bo šel v Tinje, naj gre tudi v kapelico. Našel bo tam mir in pokoj, postoji pa naj ob teh umetninah.

Novi tinjski Dom pa svojih vrat ni odprl šele v četrtek — ne, prej že je bil dan odprtih vrat (NT je o tem kratko poročal). Nato so še duhovniki razmišljevali v Domu, tam je bila klavzura Katoliške mladine; tako da moremo reči: Dom je že pred odprtjem široko odprl duri vsem svojim prijateljem. Sedaj pa se nudijo še boljše možnosti; tam prirejajo tečaje in seminarje, duhovne vaje in razgovore, kulturne prireditve in tudi družabne zadeve. Dom je odprt za vsakogar. Dom je tak, kot ga je predstavil župnik Čebul: „Dom je bratska in prijateljska skupnost“. Vprašali smo Koroškega škofa, kaj on meni o Domu v Tinjah, njegovi vlogi med slovensko narodno skupnostjo in preko tega za celotno Koroško, je dejal: „Brezdvomno imajo Tinje veliko vlogo za slovensko narodno skupnost, Dom je zrasel iz majhnih začetkov. Že pri blagoslovitvi sem omenil, da je gmotno podiogo dal Domu duhovnik naše škofije — Lojze Kuhar.“

Z dr. Blümlom smo potem menili, ker so Tinje središče in so v proštiji itak že različni tečaji, da bi tam gradili naprej. Ko smo spoznali, da je potreba zmeraj večja, smo povečali. No, sedaj stoji tam velik Dom. Tinje so danes hiša srečanja, kar je tudi zasluga rektorja Kopeiniga. Menim, da je za mnoge, tako rekoč na nevtralnih tleh cerkve, dosti lažje najti besede zblizanja.“

Tekst in foto: Franc Wakounig

PRIREDITVE

OKTOBER-ARENA
OKTOBRSKI TABOR

na Radišah pred kulturnim domom
V soboto, 10. oktobra 1981,
ob 14.30 uri

Igra
V. Škvarkin
„TUJE DETE“
Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi
Kraj: Kulturni dom v Dobrli vasi
Čas: nedelja, 11. 10. 1981, ob 14.30
Gostuje: igralska skupina SPD
„Rož“ iz Šentjakoba v Rožu

Igra
V. Škvarkin
„TUJE DETE“
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah
Kraj: Farna dvorana v Selah
Čas: nedelja, 11. 10. 1981, ob 20. uri
Gostuje: igralska skupina SPD
„Rož“ iz Šentjakoba v Rožu

SPD „Radiše“ vabi na
„SPOZNAVAMO DOMAČI KRAJ IN
NJEGOVE ZNAMENITOSTI“

Pohod po Radišah

v nedeljo, 11. oktobra 1981, po prvi
sv. maši (približno ob 9. uri z
Radiš).

Lutkovna predstava
(Edi Majaron)

„LUTKE STRIČKA JURJA“
v torek, 13. 10. 1981, ob 14. uri
v otroškem vrtcu v Šentjakobu v
Rožu.
Gostuje: Lutkovna skupina „Lutke
mladje“ Koroške dijaške zveze iz
Celovca.

PLESNI TEČAJ

Prireditelj: KZZSM in SPD „Zarja“ v
Železni Kapli
Pričetek: v soboto, 17. 10. 1981, ob
20. uri
Kraj: gimnastična dvorana v glavni
šoli v Železni Kapli
Vodja tečaja: Gregor Kištof
Program: standardni, latinsko-
ameriški in disco-plesi
Plesni tečaj bo potekal v tedenskih
predsedkih in sicer petnajstkrat po
dve uri.
Prijava sprejema: ga. Helga Dobajc
v Posojilnici Železna Kapla.

V prostorih otroškega vrtca
„Naš otrok“, 10. Oktoberstr. 25
v Celovcu, je ob četrtkih od
16.00 do 18.00 ure spet

SLOVENSKI POUK

za šoloobvezne otroke od 1. do
4. razreda ljudske šole.

Pouk vodita v dveh skupinah
učitelja Rezika Iskra in Danilo
Prušnik.

Pouk obiskuje sedaj nad 20
šolarjev, lahko pa sprejememo
še več otrok.

Otroke, ki radi pojejo, vabi-
mo, da obiskujejo

ZBOROVSKO PETJE,

ki ga vodi gospa Lenčka Kup-
per vsak četrtek, od 15.30 do
16.00 ure prav tako v prostorih
vrtca. Društvo „Naš otrok“

Suchen für Büro in Wien Büro-
kraft mit slowenisch- und Ma-
schinschreibkenntnissen. Be-
zahlung nach Vereinbarung,
günstige Dienstzeit. An die Re-
daktion unter Chiffre „6315“.

Iščemo za pisarno na Dunaju
pisarniško moč z znanjem slo-
venščine in strojepisja. Plača
po dogovoru, ugoden službeni
čas. Na uredništvo pod šifro
„6315“.

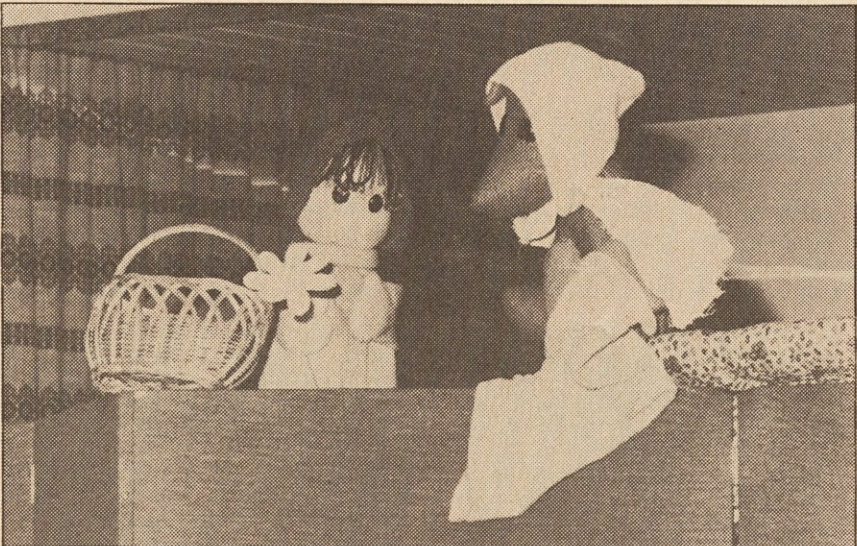
NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naro-
ča se na naslov: „Naš tednik“, Celov-
ec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagen-
furt. — Telefon uredništva, oglašnega
oddelka in uprave 72565. Naš zastop-
nik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče
10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Lastnik
in izdajatelj: Narodni svet koroških Slo-
vencev. — Odgovorni urednik: Hanzi
Artač, Obirsko 23, 9135 Železna Kapla.
— Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v
Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

Premiera lutkarjev KDZ

V dvorani Slomškovega doma v
Celovcu je bil v ponedeljek zvečer
vrvež in drenj — otroci in mladina
so nestrpnost čakali na letošnjo pre-
mierno predstavo lutkarjev KDZ, ki
so na Rebrci naštudirali pod ve-
ščim vodstvom Tineja Varla komad
„Lutke strička Jurja“. Skupino vodi
Pavle Zablatnik. Igra „Lutke strič-
ka Jurja“ je dvodelna.

Stric Jur pripelje svojo skupino
na oder. S seboj nosijo veliko ple-
teno košaro, v kateri so lutke.
Glavna „oseba“ prvega dela je ku-
žek Rihard, ki ves žalosten pride
na oder in potoži stricu Juru, da je
na „jefik ftopil“. Jeziček mu kot

živalskih vrstah. In ta tujec hitro
spozna, da kužek zato vlačil svoj
jezik po cestnem prahu in stopica
po njem, ker je enostavno — že-
jen. Stric Jur mu naliže vode, kužek
jo posrka in Rihard je rešen hude
napote. Striček Jur zravna lutke v
košaro, hoče oditi, pa si domisli,
da ima pripravljeno še eno igrico
— povest o Rdeči kapici. Objoka-
na pristopica lutka na oder. Strič-
ku Juru niti imena ne ve povedati.
Hoče jo potolažiti in šele Rdeča
kapica zaustavi solze. Zato jo ime-
nuje „Rdeča kapica“. Namenjena
je h stari mami, ki goduje. Pa jo
zmoti in prevara volk, ki so mu

Rdeča kapica in volk, ki pozneje postane kužek.

dolga kravata opleta med nogami.
Žalosten in potrj jadicuje in tarna.
Priskaklja pišče, ki se mu roga, za-
kadi se mu med noge in okluje je-
zik. Tudi petelin ošabno in ponos-
no samo za oskubljen „ritko“ ko-
mentira kužkovo klavarno stanje.
Goska ni več tako hudobna. Ko
skoraj ni več pomoči, jo primaha
siamski maček, pač tujec v naših

pod nos pridišale dobrote v polni
košari Rdeče kapice. Takoj jo mah-
ne h stari mami in jo siloma vrže
iz postelje, kamor se sam ugnezdi.
Seveda pa se preobleče v staro
mamo. Rdeča kapica kaj kmalu
spozna, da je „stara mama“ le volk
in zato mora tudi ona pod poste-
ljo. Lovec, ki hoče stari mami če-
stitati za god, končno obe, staro

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Bilčovs — Dunaj

V nedeljo so se peljali Franc in
Ana Gasser ter Gašpar in Angela
Ogris-Martič na Dunaj po družin-
skih opravkih. Na Dunaju pa je
kombi, ki ga je vozil predsednik
SPD „Bilka“ Ogris-Martič trčil v
tramvaj. Vsi potniki busa, vozač
Gašpar Ogris-Martič in njegova že-
na Angela, znani tesarski mojster
Franc Gasser in njegova žena ter
njun sin Rupert, študent medicine,
so bili težko ranjeni in so jih mora-
li prepeljati v kliniko. Bus in tram-
vaj sta s tako silo butnila skupaj,
da je morala požarna bramba izre-
zati ranjene iz avtomobila.

Našim rojakom želimo hitro
okrevanje in da bi ta nesreča ne
imela kakršnihkoli posledic.

Encelna vas

Pred kratkim je praznoval svojo
50-letnico Francelj Urank. Pevci
SPD Trta so mu za praznik zapeli
podoknico, saj je tudi on član tega
zbor.

Neumorni kmet, narodni in pro-
svetni ustvarjalec izhaja iz znane
narodno zavedne Kavhove družine.
Že v zgodnji mladosti, star komaj
10 let, je moral preizkusiti križev
pot koroških slovenskih izseljeni-
ških družin. Danes kot vzoren kmet
obdeluje od staršev z ljubeznijo
negovano domačo grudo, kot je
dejal brat slavljenca, dipl. trg. Jan-
ko Urank. Dejal je, da on sam ni-
ma rodne grude, pač pa je pono-
sen na slavljenca Franceljina in
brata Jozeja, da jo vestno in z lju-
beznijo obdelujeta in tako posre-
dujeta svojim otrokom čast pokoj-
nih staršev.

V imenu pevcev oz. prijateljev
društva „Trta“ je slavljenca česti-
tal predsednik društva Joza Go-
lavčnik, ki mu je izročil tudi daril-

ce: „Najboljših eden si ti Francelj
korenina, noben vihar v življenju ti
križa upognil ni. Za vero, narod,
domovino — prepevaš našo pe-
sem milo. V čast staršem, bratom
in sestram, gojiš ta častni dušni
hram. Dan's leto petdeseto si za-
okrožil, zato mizo prijateljsko si z
društveniki „Trte“ preobložil.“

V tako prijateljskem vzdušju so
prepevali in se krepčali s sladko
kapljico in dobro jedjo.

Društveniku in sopevcu še en-
krat mnogo uspeha v nadaljnjem
življenju!

Žužalce

Veliko število sorodnikov, znan-
cev in bivših izseljencev se je zbra-
lo v četrtek, 1. oktobra 1981, na
brnškem pokopališču k pogrebu
Ovničeve matere, gospe Ane
Trunk. Bila je pridna, delavna, na-
rodno zavedna. Zaradi svoje narod-
ne zvestobe je morala v svojem
življenju pretrpeti dosti hudega.
Aprila 1942 je bila tudi Ovničeva
družina med tistimi trpinji, ki so
moral zapustiti dom in okusiti
bridkosti izgnanstva.

Pogrebne obrede je opravil do-
mači župnik Maks Stindl, ki je v
svojem nagovoru tudi orisal živ-
ljenje Ovničeve matere. Naj rajna
počiva v miru. Družini izrekamo is-
kreno sožalje. Sožalje izreka tudi
uredništvo NT.

Ženek

Mrtvaški zvon iz farnih lin je 12.
9. letos naznanil, da je nenadoma
umrla Helena Jamnig, pd. Linčeki-
ja v 68. letu starosti.

Pokojna je vestno opravljala
svoja družinska in kmečka dela na
majhni kmetiji. Poleg tega je še z
veseljem hodila na delo h grofu

mamo in Rdečo kapico reši iz muč-
ne in težke situacije, volk pa mo-
ra pred vsemi obljubiti, da se bo
poboljšal in da bo zvest spremlje-
valec obeh žensk, kar vsi, tudi pu-
blika burno pozdravijo.

Pravljica Rdeča kapica je vsake-
mu znana. Tudi kot lutkovni motiv
je zelo priljubljena. Navadno se je
predstava končala s smrtno ob-
sodbo volka oz. hudim ponižanjem
zanj. V tej predstavi pa vsi poma-
gajo volku, da se spreobrne. Konč-
no sklenejo prijateljstvo. V igri
manjka vsaka brutalnost in nasil-
nost. Poudarjen je vzgojni mo-
ment, da lepa beseda najde lepo
mesto, da se z dobroto in prijaz-
nostjo da več in boljše doseči kot
pa s trdoto. Rdeča nit dobrote je
tudi v prvem delu neprekinjena. Ne
zasmehovanje in zafrkavanje, am-
pak pomoč in prijateljski nasvet
rešita kužka Riharda iz neprijetne-
ga položaja. Pa še nekaj je važno:
siamski maček, pač tujec, ki mor-
da niti ne zna domačega jezika in
je morda prav tako zasmehovan in
zasramovan, pomaga drugemu
zasramovancu.

Vsi igralci so — kljub temu, da
so igro naštudirali v pičlih 4 tednih
— pokazali visoko igralsko ravan.
Pavle Zablatnik, vodja skupine, je
ponovno pokazal izjemno žilico za
to vrst odrske dejavnosti. Hubert
Mikl je volka zaigral tako preprič-
ljivo in simpatično, da so mu vsi
— volku — odpustili njegove
potegavščine. Regina Lesjak, prvič
za kulisami — kot tudi Sonja Wut-
te in Angela Oraže — je mačku in
babici vcepila svoj pečat. Rdeča
kapica in gos — dve različni vlogi,
a Angela Oraže je ju podala odlič-
no. Sonja Wutte je imela „pernate
vloge“ (pišče in petelin) in je poka-
zala, da agresivnost in oholost ni-

Orsini-Rosenbergu. Starejši farani
se še dobro spominjajo, da je po-
kojna s svojim lepim pevskim gla-
som dolga leta lepšala tudi farno
cerkveno petje, takrat še nedeljo
za nedeljo na koru, pozneje pa pri
farnem ljudskem petju.

Velika množica pogrebcev jo je
spremila od hiše žalosti na farno
pokopališče v Šentlipš. Na domu
so ji pevci v slovo zapeli pesem
„Gozdič je že zelen“.

Vsem sorodnikom in prizadetim
izrekamo iskreno sožalje.

Kotmara vas

Letošnja, 2. veselica Gorjancev,
ki je bila v soboto, 3. oktobra 1981,
pri Pušniku v Šentkandolfu, je bila
spet lep uspeh. Številni prijatelji
prijetne domače zabave — prišli
so tudi iz okoliških krajev — so se
dodobra naplesali in naužili prijet-
nega počutja. Po pozdravnih pes-
mih domačega pevskega zbora je
pozdravil predsednik SPD „Gorjan-
ci“ Jozi Pack številne navzoče,
med njimi župana Josefa Strugerja
s soprogo, podžupana Josefa
Liendlina s soprogo, navzoče ob-
činske odbornike, vicekonzula SFR
Jugoslavije Svetislava Popoviča s
soprogo in predsednika okoliških
društev.

Za glasbo so poskrbeli — odlič-
no kakor že lani — Fantje iz Pod-
june s poskočno glasbo, ki je za-

Obiščite

Werner
Bergovo
galerijo
v Pliberku

Odpri bo od 17.
5. do 31. 10. 1981
vsak dan od 10. do
12. in od 16. do 18.
ure.
Obisk galerije je
po dogovoru mo-
žen tudi izven na-
vedenega časa.

sta daleč vsaka sebi. Rezi Zablat-
nik, ki je igrala kužka Riharda, pa
je prestavila ubogo živalco v vsej
pasji ubožnosti. Vsem igralcem,
posebno pa režiserju Tineju Varlu,
ki že osmič dela s koroškimi lutka-
mi, se je tajnik KKZ, Nužej Tolma-
jer iz vsega srca zahvalil in mu
predal darilo. Zahvalil se je tudi re-
žiserjevi ženi za vse njeno razume-
vanje in podporo.

Med častnimi gosti je pozdravil
ravnatelja gimnazije, dr. Reginalda
Vospernika, predsednika KKZ, Lov-
ra Kaslja, vodjo štajerske skupine
iz Wies-a, Karla Boscha, ki je sam
zrežiral isto igro (prevedel mu jo je
Pavle Zablatnik). Lutke KKZ so z
njegovo skupino navezale stike.
Nadalje je pozdravil podpredsedni-
ka Zveze kulturnoprosvetnih orga-
nizacij Slovenije, prof. Janeza Kar-
lina. On že vsa leta nudi strokovno
pomoč našim lutkarjem — zastop-
nico SPZ, Sonjo Banovo. Vsem
vzgojiteljem slovenskih dijaških
domov v Celovcu pa se je Nužej
Tolmajer iskreno zahvalil, da so
polnoštevilno podprli premiero in
prišli na predstavo. Zahvala gre tu-
di vodstvu mohorjevih dijaških do-
mov, da je dalo dvorano na razpo-
lago. Začuden pa moramo ponov-
no ugotoviti, da razen ravnatelja
gimnazije in prof. Zerzerja ni bilo
med gledalci nobenega drugega
učitelja Slovenske gimnazije, če-
prav so vsi osebno dobili vabila.
Pričakujemo, da tudi profesorji
podprejo kulturno izvenšolsko de-
javnost svojih učencev.

Lutke KDZ bodo spet radevolje
šle po Koroški in otrokom in star-
šem zaigrali „Lutke strička Jura“.
Upajmo, da bodo poleg drugih
otrok tudi velikovski otroci mogli
videti to predstavo; predstavo, ki
zida na prijateljstvu in medseboj-
nem spoštovanju, ne pa na zdrabi
in sumničenju ter brutalni prepove-
di, kar smo vajeni od velikovških
občinskih očetov.

netila plesalcem kar pošteno pod
nogami. Seveda ni manjkalo raznih
nagrad, za tiste, ki so si nabrali
čim več srčec, pa za tiste, ki so
skušali uganiti težo košare. Mar-
sikdo se je potrudil, uspelo pa je
le koj dvema, enemu pri težkanju
košare, drugemu pri zbiranju sr-
čec.

ČESTITAMO

V Podbregu pri Grebinju pra-
znuje te dni 85-letnico gospa
Elizabeta Isak, zvesta bralka na-
šega lista. Uredništvo Našega
tednika se zahvaljuje za zvesto-
bo in iskreno čestita k jubileju!

*

Vечно zvestobo sta si oblju-
bila Ani Malle iz Šmarjete v Ro-
žu ter Flori Mak iz Sel. Novopo-
ročencema iskreno čestitamo.

*

Te dni je praznoval svojo 80-
letnico Franc Špruk iz Bele pri
Železni Kapli. Iskreno čestita-
mo.

*

V Koprivni pri Železni Kapli je
praznoval 69-letnico gospod
Franc Sadovnik. Številnim če-
stitkam se pridružuje tudi NT.

*

Bajdlnov oče, gospod Mihael
Ovšina iz Lepene, je te dni praz-
noval svojo 75-letnico. Iskreno
čestitamo.

*

Dani in Janezu Zwitter-
Tehovnikovima, učiteljema na
Slovenski gimnaziji, se je rodil
tretji otrok, sin Mirt.

Marici in Albinu Wautsche iz
Globasnice se je rodila hčerka,
ki jo bosta krstila na ime Nata-
ša. Mladim staršem ob veselju
dogodku iskreno čestitamo!

Velikovec — odraz deželne politike

Velikovški župan Erich Paulak je prošnje Krščanske kulturne zveze, naj bi ji občina dala na razpolago dvorano v Novem gradu v Velikovcu za prireditev z nastopom mladinskih pevskih zborov, odklonil. O zadržanju mestne občine je „Naš tednik“ v zadnji številki obširno poročal, svoj komentar pa zaključil s sledečo ugotovitvijo: „Velikovska odločitev ni nič drugega, kot logična posledica večletne gonje proti Slovincem in je hkrati tudi idejni otrok tristrankarskega pakta.“

Koroško časopisje in predstavniki političnih strank so zavzeli do zadržanja velikovskega župana različna stališča. Iz vseh komentarjev in stališč pa je bilo razbrati le to, kar je „Naš tednik“ spojil v glavni naslov svojega poročila o velikovških dogodkih, ko je označil zadržanje vseh odgovornih kot politiko „na račun slovenskih otrok“.

Ker se duhovi okoli velikovškega incidenta še niso pomirili in dobiva zadržanje velikovskega župana in zastopnikov političnih strank v zvezi z odklonitvijo prošnje koroškim Slovincem tik pred 61. obletnico koroškega plebiscita spricho manjšinsko-politične situacije v deželi določen pomen, smo zaprosili dr. Valentina Inzka za pogovor o dogodkih v Velikovcu in njih posledicah na nemško-slovenske odnose v deželi.

Z dvornim svétnikom dr. Valentinom Inzkom se je pogovarjal dr. Peter Millionig.

NT: Gospod doktor! Kako ocenjujete dogodke v Velikovcu?

Inzko: Formalno drži, da je bil župan Paulak opolnomočen, da reši prošnje Krščanske kulturne zveze v lastni kompetenci, ne da bi bilo treba o tem glasovati v občinskem svetu. Drži tudi, da še nikoli niso bili pogoji za pozitivno rešitev tako ugodni kot tokrat. Socialistični mandatarji so bili očitno pripravljeni, slovenski prošnji ugoditi. Prosvetni minister dr. Fred Sinowatz — podkancler v socialistični vladi — in namestnik deželnega glavarja Stefan Knafl — predsednik Avstrijske ljudske stranke na Koroškem — sta prevzela za „Revijo mladinskih zborov“ častno pokroviteljstvo. Velikovški župan bi se mogel torej pri svoji odločitvi opirati na ta dejstva in ugoditi prošnji Krščanske kulturne zveze. To bi bilo možato zadržanje, ki bi delalo županu samo čast. Našlo bi dober odmev v tistih vrstah koroškega prebivalstva, ki se resnično zavzemajo za odkrite in dobre odnose med Nemci in Slovenci. Žal do take odločitve v Velikovcu ni prišlo.

NT: Kaj pomeni županova odločitev tik pred 10. oktobrom, ko bo Koroška v znamenju 61. obletnice plebiscita?

Inzko: Preveč enostransko bi bilo, ako bi odločitev v Velikovcu poenostavili tako, da bi naveli celotno krivdo za odločitev županu samemu. Velikovške odločitve nikakor ne moremo in ne smemo ocenjevati ločeno od celotnega manjšinsko-političnega položaja v deželi. Župan je pred odločitvijo sejo velikovskega občinskega sveta pričakoval podporo za pozitivno odločitev od vodilnih predstavnikov političnih strank v deželi. Vendar te ni našel. Vodilni predstavniki koroških političnih strank so prepustili odločitev popolnoma zadržanju njihovih krajevnih funkcijarjev v Velikovcu. Marsikateri od njih je sicer pokazal v osebnih razgovorih s Slovenci precejšnje razumevanje za prošnje Krščanske kulturne zveze, vendar iz taktičnih

razlogov in tudi iz razlogov, ki segajo še nazaj, ko je zgubila Avstrijska ljudska stranka večino v velikovškem mestnem in občinskem svetu, ni prišlo do pozitivne rešitve prošnje Krščanske kulturne zveze.

NT: Kako ocenjujete v tej zvezi zadržanje deželnega glavarja Wagnerja? Na eni strani je izjavil, da morajo biti v demokraciji javni prostori odprti vsem, torej tudi Slovincem, na drugi strani pa je dejal, da ni bilo mogoče od župana Paulaka pričakovati, da bi v Velikovcu sam led prebil.

Inzko: Predstavniki vseh treh v koroškem deželnem zboru zastopanih strank čutijo, da manjšinska politika v deželi že dalj časa sem stagnira. To se pravi, da se ne premakne z mrtve točke. Medtem, ko izjavljajo zagovorniki tristrankarskega sporazuma, da je člen 7 iz vidika Koroške uresničen, trdijo koroški Slovenci baš nasprotno. Mnenje predstavnikov političnih strank je tudi, da zastopniki osrednjih organizacij koroških Slovincem ne kažejo pripravljenosti, priznati pozitivne ukrepe v prid manjšini.

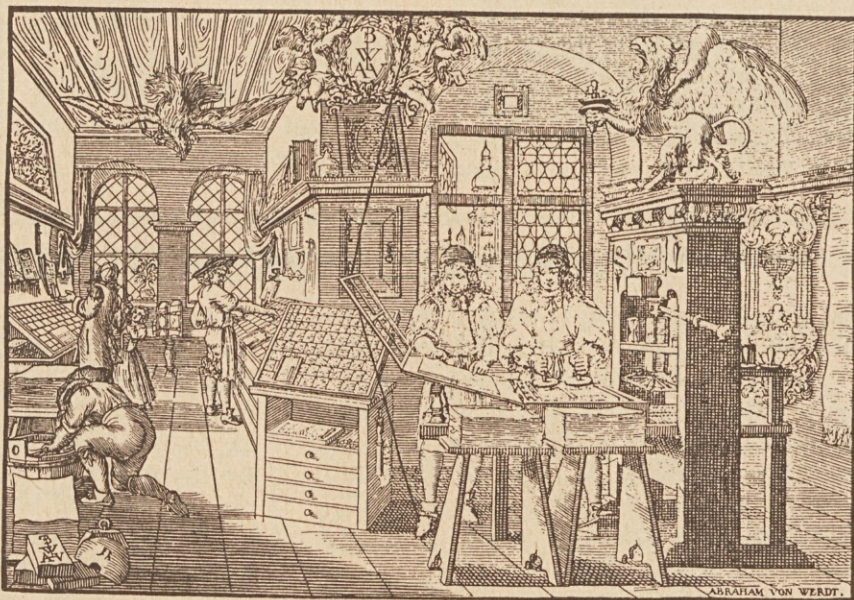
V zvezi s to trditvijo bi omenil, da politične stranke marsikake koroške slovenske organizacije, ki so jih storile prav v zadnjem času v smer skupnih prizadevanj, niso pri-

merno upoštevale. Tako se Krščanska kulturna zveza prepričljivo trudi z raznimi prireditvami in publikacijami za sodelovanje med obema narodoma v deželi. Če je Krščanska kulturna zveza povabila prosvetnega ministra Sinowatza, deželnega glavarja Wagnerja in njegovega namestnika Knafla ter predsednika Narodnega sveta koroških Slovincem, dr. Matevža Grilca, da prevzamejo za prireditev v Velikovcu skupno častno pokroviteljstvo, potem je hotela s tem močno poudariti pripravljenost koroških Slovincem za bodočo skupno pot v deželi. Politično težo je dobila ta misel s tem, da jo podpira v celoti Narodni svet.

Škoda, da vodilni politični predstavniki v deželi niso zaznali oziroma na primeren način upoštevali te težnje Krščanske kulturne zveze. Koraki — kot skupno pokroviteljstvo političnih predstavnikov nemško- in slovenskogovorečega prebivalstva pri kulturni prireditvi koroških Slovincem — so prej v stanju, pomagati soustvariti pogoje za vstop koroških Slovincem v so-svete, kot pa stalno ponavljanje očitkov, da koroški Slovenci v so-svete nočejo.

Pač pa sem mnenja, da bi morali koroški Slovenci javno priznati pozitivne odločitve v prid manjšini vsem tistim, ki so se za take odločitve zavzeli. V zvezi z abiturient-skim tečajem za Slovence na Trgovski akademiji gre priznanje deželnemu glavarju Wagnerju in vsem politikom, ki javno za to odločitev stojijo. Upanje zbuja tudi zadržanje namestnika deželnega glavarja Stefana Knafla, ki je bil pripravljen prevzeti za velikovsko prireditev častno predsedstvo, prav tako zbuja upanje za bodočnost tudi gledanja velikovskega podžupana Avstrijske ljudske stranke inž. Waldnerja, ki je v zvezi s prireditvijo dejal, da vsebuje ravno mladinska kulturna prireditev možnost, „da se napravi prvi korak k boljšemu razumevanju med obema narodnima skupnostima.“

Izpoved deželnega glavarja Wagnerja, da morajo biti v demokraciji javni prostori odprti vsem, zelo pozitivno ocenjujem. Koroški Slovenci se bodo ponovno nanjo sklice-

Od svinca do luči

Delavci tiskarne Carinthia v Celovcu so dobili za svoje storitve ob preureditvi svoje tehnike „Od svinca do luči“ glavno nagrado iz fonda Antona Benye. Podjetje je priskočilo in vsi člani podjetja, ki so bili zajeti pri tej nagradi, so izdali spomenico ob preureditvi svojega obrata. V izredno lepo opremljeni knjigi je zajet razvoj tiskarske tehnike od vseh začetkov do današnjih dni. In to tako v besedi kot tudi v sliki. Nostalgичno zvenijo prikazi preteklega razvoja, pogled v bodočnost tiskarske obrti pa se križa z elektronomiko, ki je prevzela večino delovnega območja tiskarja

in ročnega stavca v zadnjih letih. Prelom s tradicijo, ki se v nobenem drugem poklicu ni vršil tako revolucionarno kot na grafičnem področju, je povzročil v vseh obratih pomembne spremembe, ki so bile možne le z veliko pripravljenostjo delavcev do ponovne izobrazbe (deloma tudi preobrazbe) v novo stoletje grafičnega življenja.

Mohorjeva tiskarna je preuredila svoj obrat na najsodobnejši standard, kar se je v najkrajšem času izkazalo kot nadvse pametno. Tako za delovna mesta nastavljenec kot tudi za produkte, ki zapuščajo tiskarsko podjetje.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Dr. Helmut Stockhammer:

Mož prve ure Oktobrskega tabora

Dr. Helmut Stockhammer je zaključil elektrotehnični oddelek tehnične srednje šole v Linzu in se tam vpisal na univerzo (socialno-gospodarske vede). Ob odprtju celovške univerze za izobraževalne vede se je potegoval za mesto asistenta, ki ga je tudi dobil. Od leta 1970 se ukvarja tu poklicno na inštitutu za filozofijo z izobrazbo študentov, ki so se odločili, da postanejo srednješolski profesorji, izvenpoklicno pa se dr. Stockhammer že od pamtveka ne izogiba podajanju svojega stališča do perečih vprašanj časa.

NT: Dr. Stockhammer, kako si „odkril“ koroške Slovence?

Stockhammer: „Levo-katoliško“ sem bil zelo zavzet za vsa pereča vprašanja, kot npr. Vietnam, Franco v Španiji, Grčija, Čile itd. Kot tak sem kar kmalu tudi slišal o tki. „koroškem vprašanju“. Vse demokratično misleče prizadene, če kjerkoli komu krajšajo njegove pravice.

NT: Kako gledaš prav na to „koroško vprašanje“?

Stockhammer: Sovraštvo napram manjšinam je le del celoga kompleksa zatiranja, ki se ga da s konkretnim delom brez dvoma omiliti. V gotovih krogih in krajih se tako delo že prikazuje.

NT: Si mož prve ure Oktobrskega tabora/Oktobar Arena. Kaj pa zdaj delaš?

Stockhammer: Močno sem se bil tudi vpregel v delo v celovškem solidarnostnem komiteju, pri listu „Einheit“ itd., zdaj pa sem član odbora sindikata na celovški univerzi in deželne akcije 13 (visokošolski učitelji). Ta dva odbora sta sklenila in predlagala deželnemu in državnemu zboru sindikata sklep, da bi posvetila več pozornosti manjšinam. Deželni zbor je ta predlog odklonil z utemeljitvijo, da gre pri tem za notranjepolitično temo. Zdej bo to vprašanje šlo pred razsodišče.

NT: V sodelovanju z dr. Reichmajerjem si izdal pravkar knjigo Paula Parina, ki se bavi

s psihoanalizo. Ob koncu še vprašanje. Kaj bi bilo po Tvojem potrebno, da bi se situacija „naše skupine“ premaknila iz mrtve točke?

Stockhammer: Dobro so znanstvene raziskave ob sodelovanju prizadetih ljudi. Mislim pa, da bi potrebovali skupino, klub ali kaj podobnega, katerega člani bi bili povezani med seboj malo bolj obvezno in bi delali v smer izgraditve demokracije. Tu mislim na varstvo okolja, na jedrske elektrarne, na mirovno gibanje in tudi na odnos družbe do posameznika. Vsakdo bi prinesel s seboj strokovno znanje in odnesel iz tega kluba ideje in iniciative spet v svoj delokrog. Več resnosti in načrtnega dela si želim.

NT: Hvala za pogovor!

vali. Wagnerjeva izjava, da ni bilo mogoče od župana Paulaka pričakovati, da bi v Velikovcu sam prebil led, pa dokazuje, da bi moralo socialistično vodstvo dežele podpreti župana Paulaka in z deželne ravni soomogočiti v Velikovcu pozitivno odločitev.

NT: Ali se Vam zdi, da je postala ÖVP zaradi zadržanja njenega predsednika, ki se ni obotavljal, da prevzame za prireditev „Revija mladinskih zborov“ častno predsedstvo, spet bolj privlačna, da jo koroški Slovenci volijo?

Inzko: Gre na Koroškem za to, da pomagamo ustvarjati čim boljše pogoje za sožitje in sodelovanje med obema narodoma. Jezik, izročilo, kultura so dobrine, ki so vsega spoštovanja in ljubezni vredne. Kdor pomaga te dobrine ogroženi narodnostni skupnosti kot pripadnik večinskega naroda ohranjati, je pri svojem javnem delovanju iskren in pošten. Takšen odnos do manjšine bo narod primerno upošteval. Knaflovo zadržanje je razveseljivo. Prezgodaj pa bi bilo, govoriti že o preusmeritvi politike koroške ÖVP v vprašanjih slovenske narodnostne skupnosti.

NT: Kakšni zaključki so upravičeni v zvezi z velikovsko odločitvijo? Ali za koroške Slovence res ni pravice?

Inzko: Mislim, da ima velikovska odločitev še drugo stran. Pokazalo se je namreč, da vodi „politika zaprtih vrat“ nujno v slepo ulico. Le politika „odprtih vrat“, odprtih

src drug do drugega, mora zagotoviti Koroški notranji mir in zblizati oba naroda v deželi. Da zadobiva to spoznanje vedno več pristašev v koroškem prebivalstvu, je dejstvo. Tudi velikovska odločitev tega razvoja ne more več zaustaviti. Saj je ta odločitev zapustila neugodje celo v vrstah večinskega naroda.

PISMA BRALCEV

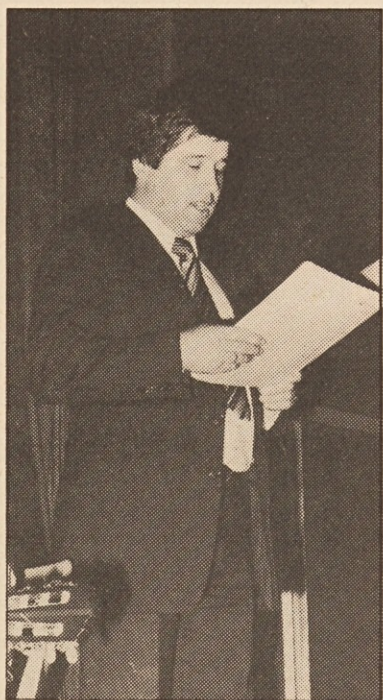
Birma v Melvičah pri Šmohorju

Letos smo se zbrali 26. septembra pred melviškim župnišču in čakali na prihod našega škofa. Ko je škof prišel, so ga najprej pozdravili cerkveni pevci s pesmijo „Nadpastir bod' pozdravljen“. Nato so sledile recitacije in deklamacije naših birmancev ter pozdravni govori našega župnika Safarna, ravnatelja ljudske šole v Brdu, Zimmermanna, člana cerkvenega sveta Novaka in seveda tudi šmohorskega župana in deželnega poslanca Rauscherja. Treba je povedati, da škofa ni pozdravil nobeden od birmancev v slovenskem jeziku, čeprav je bilo med njimi mnogo takih, ki znajo oba deželna jezika. Vsekakor se nam je to zdelo zelo čudno. Po pozdravnih besedah je zadelala še pesem, nato pa smo odšli v cerkev. Mašna daritev pa je bila v obeh deželnih jezikih. Pevci so mašo olepšali s svojimi pesmimi. V molitvi smo se spomnili tudi naših rajnih in nehoti se človek spomni, koliko ljudi gre vsako leto v večnost. In veliko jih gre takih, ki so bili ponosni na domače običaje in na domači — materin jezik. Večna hvala jim!

Franc Wutti, Dole/Brdo

SPD „Dobrač“ na Brnci — 75 let dela med narodom

Pred kratkim je slovensko prosvetno društvo „Dobrač“ na Brnci praznovalo svojo 75-letnico. Kot je povedal predsednik društva Janko Oitzl, so za kulturo in narodnostno stvar zavzeti domačini pred 75 leti ustanovili instrumentalno društ-

Predsednik Janko Oitzl pozdravlja.

vo „Dobrač“, ki pa je poleg glasbenega dela kaj kmalu začelo prirejati igre. Privabili so mnogo pevcev in se zelo ukvarjali z glasbeno vzgojo mladine. Že pred vojno, v tridesetih letih so pevci SPD „Dobrač“ posneli ploščo, ki je prva koroška slovenska plošča. Danes je ta plošča prava kulturna redkost in kdor jo ima doma, jo hrani in čuva kot dragocenost. Nekateri tedanji pevci še živijo, mnogo pa jih je za časa nacizma prišlo v smrt. Prav nacizem in hitlerjanska doba sta razmahnjeno kulturno delo na Brnci skoraj popolnoma uničili. Po vojni so domačini poživali prosvetno delo, društvo je zaživelo, a polagoma je zaradi vzrokov, o katerih razpravljati je tu premalo kraja, kulturna dejavnost skoraj zaspa.

Dokaj let so prosvetarji vabili druge skupine v goste, sami pa so bili prešibki za lastno delovanje. Želja po društvenih skupinah pa je tlela naprej in ko sta ob slovenski kulturni organizaciji pomagali na noge slovenski glasbeni šoli, so Brnčani to možnost takoj pozdravili in podprli. Nagovorili so starše, ki so dali svoje otroke v glasbeno šolo. Flavte, harmonike, kitare, vse te instrumente so se otroci učili.

Otroci glasbene šole pa so v nedeljo prvič nastopili pred občinstvom: 13 mladih muzikantov, ki jih vodi prof. Jenko, je v pozdrav zaigralo zbranim gostom. Le malokdo je vedel, da je ta nastop v bistvu sad desetih skupnih vaj — skupina se je prvič zbrala šele letos aprila. Profesorju Jenku je uspelo, da je skupino strnil v krasno glasbeno in instrumentalno enoto in kolikor smo zvedeli, je povečanje skupine, tako osebno kot tudi instrumentalno, že načrtovano. Tej skupini želimo še mnogo nastopov kot v nedeljo zvečer in dobro bi bilo, če bi prosvetna društva mlade Brnčane povabila v goste. Tajnik društva, mag. Marjan Galob, je dejal Našemu tedniku, da skupina dela pod zelo težkimi pogoji, kajti vaje so iz tehničnih razlogov možne samo enkrat na mesec — v poletnih mesecih pa

jih sploh ni bilo — je pa prepričan, da bo društvo uspelo tudi te čeri modro in uspešno pustiti za seboj.

Brnčani so hoteli ta slavnostni dan praznovati v družbi sosednjih in prijateljskih društev. Povabili so dve: SPD Loče-Baško jezero, Trio Korotan in mešani oktet SPD Danica iz Šentvida v Podjuni ter mešani zbor iz Ledenic.

Mladina je bodočnost društva.

Skupini iz Šentvida, ki ju vodi Hanzl Kežar, zaradi bolezni nista mogli nastopiti in zato so domačini povabili Obirski ženski oktet, ki ga vodi predsednik

Polanšek niso mogli priti na Brnco.

Gemischter Chor Ledenitzen je najprej zapel neko angleško pesem, nato nekaj koroških, nemških kot tudi slovenskih.

Prosvetarji SPD Jepa-Baško jezero so prišli in se oveselili z domačimi prosvetarji. Kar dve skupini društva sta nastopili — tamburaši in mladinski zbor, ki ga vodi Danica Uršic.

Tamburaši so z živimi in poskočnimi vižami takoj vneli vzdušje in aplavza skoraj ni zmanjkalo, ko so se poslovili. Razveseljivo pa je, da skupina nima težav z naraščanjem. Zdi se, kot da jih je od nastopa do nastopa več.

Mladinski zbor je najmlajša skupina društva. Dirigentka Danica je sama dolgoletna tamburašica in z veseljem dela z mla-

Loški mladinski zbor vodi Danica Uršic.

SPZ, Valentin Polanšek. A slabo vreme je prekrizalo te namene, tako da ženski oktet in Valentin

dino. Očitno jih tamburaši zelo podžigajo, saj nastopajo kot stari odrski mački.

Prav SPD Jepa-Baško jezero je morda pravi primer, kako neko društvo, ki navidez samo še živetarji, z delom in trudom vstane iz kulturne agonije.

Slovenski pregovor pravi: Brez muje se še čevljev ne obuje. Instrumentalna skupina, konkretni načrti za prihodnost, uspešna proslava 75-letnice. Vse to so dejavniki, ki potrjujejo društvenike v prepričanju, da bo SPD „Dobrač“ na Brnci v prihodnosti še močnejše delovalo v kraju, ki leži med Zilo in Rožom in kjer je nekoč kulturna dejavnost bila sila razvita.

Janko Oitzl, predsednik društva je pozdravil vse, ki so napolnili dvorano obč. kulturnega doma. Posebej še župana občine Bekštanj, inž. Hatzeja, vicekonzula SFRJ Popovića, tajnika Narodnega sveta koroških Slovencev prof. Jožeta Wakouniga, podpredsednika KKZ dr. Janka Zerzerja, dekana Filipa Millonića in župnika Avguščina Čebula, občinskega odbornika in zastopnika EL. Janeza Mikla.

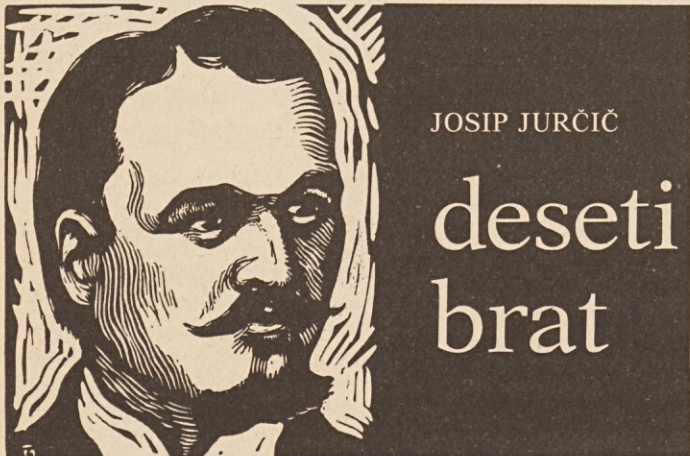
Župan je zaželel društvu mnogo uspeha pri nadaljnjem delovanju, v ostalem pa je govoril o tujskem prometu. Društvu je poklonil posvetilno darilo občine.

Čestitkam, ki jih je prejelo društvo ob 75-letnem jubileju svojega obstoja, se prav pristožno pridružuje uredništvo Našega tednika. Podpirali ga bomo pri njegovem delovanju. Veselilo bi nas, če bi čim večkrat mogli poročati o prosvetnem življenju na Brnci, tam pod Dobračem, čigar ime nosi jubilent.

Tekst in foto: Franc Wakounig

Brnški mladi godci so vsem zagodli. Vodi jih prof. Jenko.

JOSIP JURČIČ

deseti
brat

14.

Stopil je pred starega sicer čudno v dve gube zviti, ali nikakor ne z isto spoštljivostjo in boječo pohlevnostjo, s katero se nižji človek bliža višjemu; temveč v svetlem njegovem očesu je sijala neka divja iskra in okrog ust se je videl zaničevalen smehljaj.

„Kaj hočeš zopet?“ vpraša stari in vstane s stola. „Jaz sem pač vedel, da ne pridem prav, kadar že pridem. Ali tako vprašati sina uboge Majdalene, to ne gre,“ odgovori deseti brat in še bolj ustne raztegne. „Svoje rojstvo zastavim — in sam Bog vé, kako

grozno bi neki gospod rad, da bi to stavo izgubil, ko bi bilo mogoče, he, he! kajne? — svoje rojstvo zastavim, da pred toliko leti, kolikor jih jaz štejem v življenju, kar ga je poštenega mestnega in potepinskega, ne bi bila uboga Majdalena Strugova verjela, da bo doktor Peter Kaves nekoga, ki ga tačas še ni bilo na pozemskem svetu, tako malo prijazno sprejel!“

„Ne vem, kaj čvekaš, tu vzemi pa pojdi!“ pravi gospod Poleščan in mu porine nekaj tolarjev.

„Ne veste? I, kaj kratke pameti bi bili! Saj je že dolgo tega, kar sem vam vse to skazal in če hočete, bodem vam danes še enkrat. Ali danes nisem prišel bernjat, ampak kupčevat. Kar ste ondukaj na mizo vrgli, to ni zadosti. Človek ima tudi svoje večje potrebsčine, čeprav hodi okoli kakor potepin, česar mu ne bi bilo treba, ko bi nekateri ljudje bili ljudje.“

Stari je bil obledel. Usedel se je na stol in glavo podprl. Precej pak se je zopet pokonci sklonil in dejal nekaj prijazneje: „Zakaj mi ne daš miru? Pojdi, da te videl ne bom, in dobil boš, da boš pošteno živ. Povedi, koliko hočeš; vse boš imel, samo pojdi iz tega kraja; daj mi pisma, z zlatom jih plačam. Saj veš, da se te lahko iznebim, sodnji te bom prepustil.“

„O, kaj šel!“ zakrohoče Martinek, „papir je v mojih rokah, ta bo varoval mene, vas ne. Zdaj ponujate denarja, ali moja mati je v nadlogi umirala, kje je

bil tačas ta vaš denar? Ne boste se me iznebili, ne; vem, da imate ondile nekaj, kar bi me spravilo tja-kaj, kjer je ona, ali tudi jaz imam takega mačka (pokaže samokres izpod srajce), tako za samo brambo ga nosim, ker vem, da se včas čudeži lahko godé. Živeti pa jaz ne morem niti nočem drugače, kakor sem se privadil. Ko bi vas bil popred našel, morda bi se bilo naredilo, zdaj je proč. Pa vendar, da ne boste rekli, da sem prišel samo nagajat in neljubih spominov buditi, zato vam prodam tole popisano plat. Glejte, tu se govori o nečem, kar bi vašemu Marijanu v eni noči sive lase napravilo, ko bi izvedel, da mu grdi capin, katerega samo po strani pogleduje in zasmehuje, celo po krvi bližji, kakor kdo misli razen vas in mene. Koliko mi daste zanj?“

Gospod Piškav se stegne in pogleda. Moral je pisanje spoznati, kajti segel je hitro po njem. Ali Martinek ga ravno tako naglo odtegne in pravi: „O, ne tako! Vidite, da nisem tako hudoben, če sem ravno znorele matere sin. Dve sto križatih in nič več vam ne bo preglavice delalo, da ste kdaj poznali Majdaleno Strugovo. Ali drugače ne ko iz rok v roke.“

Molčé gre stari do omare, izvleče vrečico in jo देने na mizo, potem pa hlastno pograbi listino.

„Zdaj se boste oddahnili! Morda vam bo še mogoče utajiti, ko bi se kdaj prigodilo, da bi jaz hotel kaj trditi, kar bi vašemu Marijanu malo časti delalo, morda, ha, ha!“

AVSTRIJA

LJUBLJANA

1

PETEK, 9. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Kratek do-pust (pon.) — 12.15 Preko province — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Tom Sawyer in Huckleberry Finn — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.30 Mi, družinska od-daja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Derik — 21.15 Modna revija — 21.20 Tuje peruti — 22.10 Šport — 22.20 Nočni studio — 23.25 Poročila.

SOBOTA, 10. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francošči-na — 10.05 Ruščina — 10.35 Polži, kot rože in cvetovi — 11.25 Nočni studio (pon.) — 12.30 Zaigraj z nami — 13.00 Poročila — 14.15 Tam, kjer žarijo plani-ne — 16.00 Iz parlamenta — 17.00 Od-otrok za otroke — 17.30 Tehnika za otroke — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Eden bo zmagal — 22.05 Šport — 22.25 Jazz ob sobotah — 23.10 Poročila.

NEDELJA, 11. oktobra: 11.00 ORF stereo koncert — 12.40 Izobraževanje v podjetju — 15.00 Strah agentov — 16.50 Nils Holgersson — 17.15 Z Odi-sejem na poti — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Gian Carlo Menotti — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Sedem smrtnih grehov in ples mrtvih (2) — 23.30 Poročila.

PONEDELJEK, 12. oktobra: 9.00 Po-ročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Prosim za mizo — 10.00 Šolska TV — 10.30 Zgodilo se je v Atenah — 12.00 Iz parlamenta — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lesi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Zgodbe o konjih — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Lisice — 21.55 Večerni šport — 22.25 Poročila.

TOREK, 13. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Tam, kjer žarijo planine — 12.15 Klub seniorjev (pon.) — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z miško — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Made in Austria — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Prisma — 21.00 Stvar z Rombachom — 21.50 Videoteka — 23.15 Poročila.

SREDA, 14. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Oddaja z miško — 9.35 Francošči-

na — 10.05 Šolska TV — 10.35 Dva pri-jatelja za življenje — 12.15 Prisma — 13.00 Poročila — 17.00 Domišljavi coprnik — 17.10 Viki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Smeh po receptu — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 De-nar leži na cesti — 21.45 Poročila.

ČETRTEK, 15. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.00 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 De-nar leži na cesti (pon.) — 12.05 Možje brez živcev — 12.15 Waltonovi — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Marko — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pogled v lonec — 18.30 Mi, dru-žinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Družinski svet — 21.15 Gora herojev ali druga kapucinska grobnica — 22.00 Večerni šport — 23.30 Poročila.

2

PETEK, 9. oktobra: 17.30 Izobrazba v podjetju — 18.00 Galerija — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Volker Arzt: Ko je Nemčija ležala še ob ekvatorju — 21.00 Očarljive študi-je — 21.15 Modna revija — 21.20 Po-litika ob petkih — 22.20 Vrnitev Draku-le — 23.50 Second chance — 0.00 Po-ročila.

SOBOTA, 10. oktobra: 17.00 Ljuba družina — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Stvar za ljudskega odvetnika? — 20.15 Mauriti-us — 21.40 Nenavadne zgodbe Roalda Dahla — 22.05 Vprašanja kristjana — 22.10 Maščevanje Zorra — 23.30 Risan-ka — 23.45 Poročila.

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

Petek, 9. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Domači zbori — Spominjamo se.

Sobota, 10. oktobra:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 11. oktobra:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

Ponedeljek, 12. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik —

NEDELJA, 11. oktobra: 10.00 200 let patent tolerance — 16.15 Šport — 17.00 Iz sveta živali — 17.45 Skupina „Queen“ — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Fani — 22.25 Šport — 22.40 Chi-cago 1930 — 23.25 Risanka — 23.35 Poročila.

PONEDELJEK, 12. oktobra: 18.00 Perspektive — 18.30 Bogati kmet — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dalas — 21.05 Vsi imamo enega Boga — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Poti na jug — 23.55 Poročila.

TOREK, 13. oktobra: 17.45 Šolska TV — 18.00 Orientacija — 18.30 Bogati kmet — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Veselje mora biti — 21.03 Refleksije — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

SREDA, 14. oktobra: 16.45 Iz parla-menta — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Bogati kmet — 19.00 Šport — 21.00 Ko se vlečejo pozne megle... „Lili Marleen“ — 21.50 Deset pred de-seto — 22.20 Umetnine: Picasso — 23.20 Poročila.

ČETRTEK, 15. oktobra: 16.30 Iz parla-menta — 17.45 Šolska TV — 18.00 Na poti po Avstriji — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Trič-trač — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

1

PETEK, 9. oktobra: 8.50 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 15.30 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 Čebelko hlaček — 17.40 Jazz na ekranu — 18.10 Ob-

Pregled sporeda — Iz ljudstva za ljudstvo.

Torek, 13. oktobra:

09.30—10.00 Land an der Drau — dežela ob Dravi.

14.10—15.00 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte! — Tipke bele, tipke črne.

Sreda, 14. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Veseli val.

Četrtek, 15. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Glasbeni mojstri.

zornik — 18.20 Jezik v javni rabi — 18.30 Sodobna medicina — 18.55 Ne prezrite — 19.10 Risanka — 19.20 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Prebujajoča se dežela — 21.45 V znamenju — 22.00 Nočni ki-no: Zahodni Indijci.

SOBOTA, 10. oktobra: 8.00 Poročila — 8.05 Ciciban, dober dan — 8.20 Beli delfin — 8.35 Divja leta — 9.05 Pisani svet — 9.30 Dokumentarna oddaja — 10.00 Zgodovina šaha — 10.20 Bolniš-nica na koncu mesta — 11.20 Poročila — 14.25 Nogomet: Sarajevo : Sloboda — 16.15 Potovanje Charlesa Darwina — 17.15 Košarka: Bosna : Zadar — 18.50 Naš kraj — 19.05 Zlata ptica — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio no-coj — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 20.00 Sobotna TV križanka — 21.35 Oviram naproti.

NEDELJA, 11. oktobra: 9.25 Poročila — 9.30 Živ žav — 10.20 Ljubezen po kmečko — 11.10 TV kažipot — 11.30 Narodna glasba — 12.00 Kratki film — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.15 Poro-čila — 14.25 Radost Evrope — 15.45 Poročila — 15.50 Pevec jazza — 17.15 Športna poročila — 17.25 Rokomet: Borac : Kolinska Slovan — 18.45 Mün-chen — 19.10 Risanka — 19.22 TV in radio nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Prop-agandna oddaja — 20.00 Baza na Do-navi — 21.10 Propagandna oddaja — 21.15 Krasna si... Soča — 21.45 V znamenju.

PONEDELJEK, 12. oktobra: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 15.30 TV v šo-li — 17.10 Poročila — 17.15 Glasba za Cicibane — 17.35 Nobelovci — 18.05 Jedrska revolucija — 18.35 Obzornik — 18.45 Pop godba — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 TV drama.

TOREK, 13. oktobra: 9.05 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 15.40 Šolska TV — 17.10 Poročila — 17.15 Beli delfin — 17.30 Ko utihne šolski zvonec — 18.00 Praznični dnevi slovenske folklo-re II — 18.30 Obzornik — 18.40 Mostovi-Hidak — 18.55 Knjiga — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna od-daja — 20.00 Skupno — 21.00 Propa-gandna oddaja — 21.05 Voltaire — Ta vražji človek — 22.05 V znamenju — 22.20 Za lahko noč.

SREDA, 14. oktobra: 9.00 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 10.55 Oktober v Kraljevu — 14.25 Nogomet: Grčija : Danska — 17.15 Poročila — 17.20 Cir-kus — 17.45 Romantika proti klasiciz-mu — 18.15 Okrogli svet — 18.25 Ob-zornik — 18.40 Jesenska serenada — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio no-coj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD

— 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Draga mo-ja Iza.

ČETRTEK, 15. oktobra: 8.55 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 15.55 Šolska TV — 17.25 Poročila — 17.30 Divja leta — 18.00 Nova obzorja — 18.30 Obzornik — 18.40 Šesti krog — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 22.00 Mednarodna obzorja.

2

PETEK, 9. oktobra: 17.10 TVD v mad-žarščini — 17.30 TVD — 17.45 Mali svet — 18.15 Koraki — 18.45 Godba brez not: Codona — 19.30 TVD — 20.00 Porota — 20.45 Zagrebška pano-rama — 21.10 Zeleni kabaret — 21.40 V petek ob 22 uri.

SOBOTA, 10. oktobra: 17.15 Narodna glasba — 17.45 Glasbeni album — 18.00 Resna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Poročila — 20.55 Feljton — 21.25 Športna sobota — 21.45 Bemus 81.

NEDELJA, 11. oktobra: 16.00 Ne-deljsko popoldne — 17.30 Vroči obra-čun — 19.00 Risanke — 19.30 TVD — 20.00 Portreti opernih hiš — 21.00 Vče-raj, danes, jutri — 21.25 Ponovitev za-bavno glasbene oddaje.

PONEDELJEK, 12. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Pot okoli cveta — 18.00 Miti in legende — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Telesport — 19.30 TVD — 20.00 Po sledih napredka — 20.50 za-grebška panorama — 21.15 SKAG.

TOREK, 13. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Pio-nirski TV studio — 18.15 Knjige in mi-sli — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Človek in čas — 20.30 zabava vas Nana Mouscuri — 21.25 Zagrebška panorama — 21.50 Safari po Jankanariju.

SREDA, 14. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Ne-ven — 18.15 Obramba in samozaščita — 18.45 Glasbeni amaterji — 19.30 TVD — 20.00 Na ramenih velikana — 21.35 Zagrebška panorama — 21.55 Ljubezen po kmečko — 22.40 Knjige in misli.

ČETRTEK, 15. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Ba-bičin vnuk — 18.15 Znanost — 18.45 Zabava vas zabavna — 20.00 3-2-1... gremo — 23.00 Poročila.

Rekši, spravi vrečico pod srajco. Staremu se je moral neki spomin zbuditi, ki ga je vsega prevzel; zakaj zginila je topa mrklost z njego-vega obličja, tresel se je na vsem životu in glas je bil mehek, proseč, ko je dejal: „Sin —“

Deseti brat se pretrese pri tem ogovoru. „Sin, pusti me, naj umrjem vsaj v tem miru, umrl bom kmalu. Ne onečasti mene in Marijana in — se-be! Daj še drugo iz rok, kar imaš v rokah, da ne bo pričalo o nekdanjosti.“

„Priče so zmerom dobre, nekaj moram imeti od matere za spomin, od nesrečne matere,“ ugovori za-molklo Martinek.

„Pusti to življenje,“ pravi dalje stari, „pojdi v dru-ge kraje, jaz te bom preskrbel, samo da sin ne izvé, da...“

Dalje ni mogel govoriti. S tresočo se roko naliže kupi in jo desetemu bratu porine.

Že je Martinek z eno roko segel po pijači, z drugo pod srajco, kamor je bil prej skril zavita pisma.

„Zarotim te za ljubezen tvoje matere —“

„Ljubezen!“ krične Spak in zopet se mu oko divje zabliska, „ljubezen, ne, ne, ljubezni vi niste imeli, ne iskrene ne! Obnorela je! Ne dam, ne pijem iz te kupe, morda je kaj takega v nji, kar je njen stric pil, kar mu je doktor Kaves piti dali!“

Rekši, se obrne in zleti iz sobe ko burja.

Na smrt bled in zelen strmi stari gospod za njim in ustnice trepečejo: „Tudi to vé!“

Oskrbnik Krivec je medtem v spodnji izbi na niz-kem stolu sedel, pred seboj je imel razloženo svojo čevljarsko orodje ter je žvižgaje tolkel podplate. Sivi dolgi lasje so mu nagajivo padali po grbavem licu, na katerem je bila vtisnjena vedno vesela in neskrib-na natura. Ko si z žuljavo, smolnato roko obriše sit-no lasnato zbrav s čela, zagleda na pragu desetega brata.

„Ohej! Le noter, le bliže, deseti materin sin! Kako ti je kaj? Kaj mi novega poveš?“ zavpije in vzame pol dodelan čevlj med kolena.

„Tebi ne morem nič novega povedati, ti si že star, vse ti je že v koš prišlo, samo grob ti bo še nov,“ odgovori deseti brat in vrže svoje čevlje na klop.

„Volk te podiši!“ pravi zopet čevljar, „čemu pa brusiš golo peto po pesku in po strnišču? Tako mi ne boš nikoli nič zaslužka naklonil, zakaj potemtka-kem bo samo Bog tvoj čevljar, ki ti bo vselej druge žive podplate pripel, kadar boš te shodil in skve-dral.“

„No, jaz menim, da imam zadosti dobrega čevljar-ja, če sva z Bogom pobogala se za podplate.“

„To je res, železna opetica se zvrne in raztepe: ži-va božja koža pa ne z lepoto. — Ali kaj mi boš novega povedal? Ljudje govoré, da včasí komu za srečo po-veš kakor ciganka; meni pa nočeš in ne privoščiš

nikdar kaj takega. Daj, daj, zini!“ priganja Krivec in žebelj, ki se mu je bil zvril, iz čevlja puli.

„Ti si star, moli in pokoro delaj, če hočeš. Sreča se samo mlajšim pripoveduje.“

„Vidiš, kako te prav uči,“ dostavi Krivčeva žena, v izbo stopivši.

„Ti grdun ti, če ne boš drugega povedal ko o gro-bu in smrti in starosti in molitvi in pokori, nesnaž-na žverca, zahvalil se ti bom s kopitom čez glavo,“ hučuje se čevljar.

„Le molči, smolè stari, ali mi pa rajši povedi, kdaj boš hčer možil, saj jo bo onegavi Francelj doli iz va-si vzel, ne?“

Krivcu se naenkrat vedro lice zresnobi.

„O Franceljnu se jaz nimam kaj meniti; in če ne-češ, da bi se mi zameril, še ti ne govori o njem. Kam jo bo pa vraga dejal? Ko bi bil jaz vedel, da ima na svoji hiši toliko dolga, zares ne bi bil pustil svoji deklini ne ene besede govoriti s fantom. Saj si že slišal, da mu bo Miha hišo in zemljišče prodal.“

„Ne bo mu je — ne,“ odgovori Martinek.

„Sam je tukajle pravil,“ potrdi čevljar. „Jaz sem nekaj vinarjev na stran položil, zato pa nočem, da bi šla deklina brž po poroki z malho po svetu. Zato tu-di tebi svetujem, nikar ji ne nosi nobenih poš od njega.“

(Dalje)

Sele: vzgledni športniki

Pred kratkim je imelo športno društvo DSG Sele svoj redni občni zbor. Predsednik društva, mag. Ivan Olip, je med drugim pozdravil zastopnika Narodnega sveta Blaža Kordeža, zastopnika Krščanske kulturne zveze Jurija Perča ter zastopnika DSG Andreja Ogrisa.

Predsednik Olip je uvodoma poročal o delovanju športnega društva, ki deluje vsestransko. Trenutno ima društvo štiri sekcije — smučarsko, namiznoteniško, nogometno in nordijsko. Posebno se je predsednik zahvalil občini Sele, Krščanski kulturni zvezi, Narodnemu svetu ter UNION za finančno pomoč. S pomočjo teh so si Selani nabavili stroj za ureditev tekaških stez. Letos pa društvo namerala zgraditi ob nogometnem igrišču kabine.

Olip se je zahvalil vsem prijateljem društva in vodjem sekcij, ki so se požrtvovalno zavzemali za društvo.

Nato je sledilo tajniško poro-

čilo, ki ga je podala Majda Olip. Nande Olip je navzočim predložil finančno stanje društva in se zahvalil vsem ustanovam, organizacijam in posameznikom, ki so vsestransko in velikodušno nudili svojo pomoč.

Za tim. pool je spregovoril Feliks Ogris. Poročal je med drugim o gradnji kabine ob nogometnem igrišču. Za realizacijo tega načrta bo potrebna vsota 30.000.— šilínogov.

V poročilu je Ogris omenil tudi dolgoletne funkcionarje društva, ki so v preteklem poslovnem letu dobili za njihovo zaslužno delovanje od strani DSG Koroške priznanja. Bronasto odlikovanje so prejeli Hanzi Roblek, Hanzi Oraže, Mirko Oraže, Flori Dovjak, Maks Oraže, Fridi Mak in Franc Pristovnik. Srebrno odlikovanje DSG sta dobila Nande Pristovnik in Franc Roblek, zlato odlikovanje pa je dobil Feliks Ogris. Slovenska smučarska zveza pa je odlikovala Stanka Keliha, Hanzija Oražeta,

Florija Dovjaka, Feliksa Ogrisa ter Hanzija Olipa.

O delovanju kulturnega oddelka je spregovoril Stanko Kelih. Tudi kulturni odsek je v minuli poslovni periodi imel zelo „razgibano življenje“.

Zelo uspešni so bili v zimski sezoni 1980/81 selski smučarji. Hanzi Oraže je kot vodja smučarske sekcije izrazil svoje veselje nad tem, da se že tradicionalnega smučarskega tečaja udeležuje vedno več mladih. Na tem mestu se je zahvalil učiteljem, ki vadijo z najmlajšimi prve korake na smučih. Razna smučarska tekmovanja so bila dobro obiskovana, Selani so zasedli odlična mesta. Selski tekmovalci so se v pretekli sezoni udeležili 31 tekmovanj v Avstriji, kot tudi v Sloveniji. Koroška smučarska zveza je odlikovala zaslužne funkcionarje selskega društva.

Kot je bilo razvidno iz poročila vodje namiznoteniške sekcije Mirka Oražeta, so Selani tudi

na tem področju dosegli vidne rezultate. Tekmovanje interne „ranglestvice“ so se vršile od oktobra 1980 do julija 1981. V splošni skupini je bil celo leto brez poraza Mirko Oraže in je s tem postal desetič igralec leta. V koroškem moštvenem prvenstvu je ekipa DSG Sele zasedla po končanem prvenstvu odlično 2. mesto na lestvici. Selsko moštvo je bilo edino v skupini, ki je ostalo vso tekmovalje neporaženo.

Razen prvenstvenih tekmovanj pa so se igralci udeležili tudi prijateljskih srečanj na Koroškem in v Sloveniji. Na državnem namiznoteniškem prvenstvu DSG v Salzburgu so Selani zasedli tri petih in eno treje mesto.

Za nogometno sekcijo je podal poročilo Flori Dovjak. V pretekli sezoni so zasedli igralci članskega moštva v 2 E razredu 6. mesto. Moštvo pod 23 je zasedlo 4. mesto.

Novo ustanovljena nordijska sekcija je najmlajša v selskem društvu. O „prvih korakih“ te sekcije je podal poročilo Willi Rakushek. Misel, da bi se ustanovila nordijska sekcija se je porodila ob praznovanju 20-

letnice obstoja športnega društva Sele. Selani so se kar kmalu „ogreli“ za tek s smučmi in so se v lepem številu udeležili 1. teka za Rožanski pokal, ki je bil 21. februarja v Selah.

Po obširnih poročilih pa so sledile volitve za novi društveni odbor. Ponovno je bil izvoljen za predsednika mag. Ivan Olip. Podpredsednik bo nadalje Feliks Ogris, tajnica Zalka Olip, njena namestnica Sonja Ogris, blagajnik Nande Pristovnik, namestnik pa Stanko Kelih.

Za smučarsko sekcijo so odgovorni: Maks Oraže, Marjan Kelih, Toma Roblek, Hanzi Roblek, Berti Wieser ter Tomi Oraže.

Namizni tenis: Mirko Oraže in Pavel Olip; nogomet: Flori Dovjak, Karl Pristovnik, Oto Ogris, Herbert Weratschnig, Nanti Olip; nordijska sekcija: Willi Rakushek, Tomi Oraže. Za časniškarskega referenta je bil izvoljen Nanti Olip.

V pool so bili izvoljeni: Feliks Ogris, Flori Dovjak in Stanko Kelih.

Športno društvo je tudi letos izdalo obširno letno poročilo o delovanju, načrtih in ciljih letnega.

ŠPORT

Po napeti in težki tekmi v Velikovcu:

Zadetek v zadnji minuti

Slovenski atletski klub je minuli konec tedna moral v Velikovec, kjer se je pomeril s tamkajšnjim moštvom, ki se je v zadnjih tekmah dobro opomoglo in je bilo v dobrem razpoloženju. Prav tako je SAK bil v dobrem razpoloženju, saj je zadnji dve tekmi zmagal, s tem pa je rasel tudi optimizem za tekmo proti Velikovcu. Nasprotna enajsterica zaseda le mesto v spodnjem delu lestvice, da pa to nikakor ni spričevalo, da velikovčani igrajo slab nogomet, je Slovenski atletski klub občutil na sobotnem srečanju.

Slab teren in hladno vreme sta sprva onemogočila dobro tekmo. Polagoma pa sta se moštvi prilagodila terenu, kmalu so nastajale prve možnosti za zadetek. V prvem polčasu so imeli igralci Slovenskega atletskega kluba lahko terensko premoč, gostitelji pa so z dobro organizirano obrambo spretno odbijali SAK-ove napade. Velikovški nogometaši so imeli v prvi polovi-

ci le malo možnosti za zadetek, najboljšo priložnost je s čudovitim refleksom uničil vratar SAK-a, Darko Ahlin. Napadalci slovenskega moštva so sicer v prvi

Po 90. minutah sta se moštvi Velikovec in SAK ločili z rezultatom 1:1

polovici premagali nasprotnikovo obrambo in vratarja, toda eden od SAK-ovih napadalcev je stal v off-side poziciji, tako, da sodnik zadetka ni priznal.

Obe moštvi sta nato, ko sta zamenjali strani, nastopili z isto postavbo, SAK je takoj prevzel „krmilo“, toda iz prostega strela so velikovčani presenetljivo premagali Ahlina in tako je nasprotna enajsterica vodila 1:0. „Zid“, ki ga je bil pri prostem strelu postavil SAK-ov vratar, je stal napačno, strellec velikovskega moštva je presenetil Ahlina. Toda SAK ni vrgel puške v koruzo. Slovenski nogometaši so napeli vse sile, bilo je le še vprašanje časa, kdaj bodo rezultat izenačili. Kmalu je igralcem tudi uspelo, da so premagali velikovskega vratarja, toda spet je sodnik zadetek razveljavil, spet je eden od napadalcev

stal v off-side. Sledili so serijski napadi na velikovška vrata, toda žoga ni in ni hotela v gol. Zdelo se je, da pred velikovškimi vrati stoji zid, mimo katerega ni mogoče priti. Že so se številni navijači SAK-a spoprijaznili s porazom svojega moštva, ko je v zadnji minuti srečanja sodnik odločil enajstmetrovko za SAK. Velikovški vratar je, ko je držal žogo že v rokah, podrl G. Zablatnika. Nekateri so pri tej akciji videli prekršek Zablatnika, sodnik pa je

odločil na enajstmetrovko. Kapetan velikovskega moštva se z odločitvijo sodnika nikakor ni mogel spoprijazniti, „mastno“ je kritiziral „moža v črnem“, ta pa je odgovoril z rdečim kartonom. SAK-ov strellec enajstmetrovk, Drnovšek, je tudi tokrat bil uspešen.

Tako se je tekma v Velikovcu končala 1:1, slovenski nogometaši so bili rezultata veseli, velikovčani pa nekoliko manj.

Na vsak način izid tekme dogovarja poteku igre. Sodnikova odločitev je gotovo bila nekoliko presenetljiva. Ako pa se analizira tekma kot taka, pa bi morali velikovčani biti veseli, da so dosegli neodločen rezultat.

Postava: Ahlin, Perč, Kreutz I. Woschitz, Drnovšek, Babšek, Luschnig (Kreutz II), Zablatnik, Velik, Polanšek, Hobel.

Tudi moštvo pod 23 zmagalo

Preteklo nedeljo je nastopilo moštvo pod 23 v Velikovcu proti tamkajšnjemu, v tej sezoni še neporaženemu moštvu. Tudi v tej igri so Velikovčani računali spet z zmago. Toda slovenski nogometaši so jim ta račun krepko prekržali in zmagali 3:1.

Že v prvem polčasu je Pandel, ki je spet štel k najboljšimi, z glavo dal prvi gol za SAK. Takoj ob začetku drugega polčasa je F. Wieser zvišal na 2:0. Samo s pomočjo sodnika je Velikovčanom uspel častni gol. Toda že v protinapadu je Grilc dal

gol in s tem zasigural zmago. Mladi nogometaši so zmagali s 3:1 in s tem dokazali, da igrajo boljše kot to kaže njihovo slabo mesto na lestvici. V prihodnosti bosta moštvu zelo manjkala Zdouc in F. Wieser, kajti oba gresta študirat na Dunaj. Moštvo jima želi obilo uspeha!

Postava: Malle, Waldhauser, Pandel, F. Wieser, Schnabl, M. Wieser, Wakounig, Rogl, Gregorič, Kumer, Grilc.

Šmihel — Mostič
1:1

Grabštanj — Dobrla vas
0:3

FAC — Kotmara vas
4:0

Mauterndorf — Sele 2:3

Kot zgleda, so se Selani po dveh zaporednih porazih zopet nekoliko ujeli. Tokrat so igrali v gosteh v 80 km oddaljenem Mauterndorfu. Tekmo proti tamkajšnjemu moštvu so zasluženo zmagali 3:2.

Nasprotnik je igral, kot je bilo pričakovati, dober konternogomet. Selani so se izkazali kot bolj spretni in so že v prvem polčasu dosegli zadetek, s tem rezultatom se je tudi končala prva polovica srečanja. Gotovo je imelo domače moštvo več in lepše možnosti za zadetek, toda njihovi napadalci niso mogli premagati selskega vratarja.

V drugem polčasu pa so domačini napeli vse sile, selska obramba se je parkrat pošteno „zamajala“ in že je gostiteljsko moštvo vodilo 2:1. Oba zadetka sta padla tekom 10 minut. Domačini so hoteli obdržati rezultat, pri tem pa so se posluževali tudi nešportnih „možnosti“. Deset minut pred koncem srečanja pa je poškodovanega Čertova zamenjal Flori Jug, ki je prevzel pozicijo srednjega napadalca. Trener-igralec Pristovnik pa je igral odslej čistača. Ta menjava se je izkazala kot zelo posrečena. Po podaji N. Olipa je F. Dovjak z močnim udarcem z glavo izenačil. Štiri minute pred koncem tekme pa je Nanti

Travnik poskrbel za odločilni tretji gol in s tem zasigural svojemu moštvu zmago.

Nedeljska zmaga je za Selane vsekakor zelo pomembna, saj je za Selane postala zmaga že prava redkost.

Upamo, da bo ta zmaga Selane spravila spet na pravi „žmah“ ter da bodo v naslednji tekmi dosegli sličen rezultat.

Postava: Jazbinšek, N. Dovjak, A. Dovjak, F. Dovjak, Kelih, Pristovnik, Čertov (Jug), Travnik, Hribernik, N. Olip, Oraže.

Tekme SAK na Košatovem igrišču

v nedeljo, 11. oktobra 1981,
ob 9.30 SAK šolarji — Borovlje šolarji
Ob 12. uri SAK mlad. — Borovlje mlad.
Ob 13.15 SAK 23 — Breže 23
Ob 15. uri SAK I — Breže I

Tekme DSG Sele na domačem igrišču

v nedeljo, 11. oktobra 1981,
ob 11. uri Sele šolarji — Metlova šolarji
Ob 13.30 Sele 23 — Vovbre 23
Ob 15.15 Sele I — Vovbre I